

SVEUČILIŠTE U ZADRU

Odjel za geografiju
Ulica dr. Franje Tuđmana 24 i
Zadar

P R I J E D L O G

**UVODNIH I OPĆIH ODREDNICA PREDDIPLOMSKIH
I DIPLOMSKIH STUDIJSKIH PROGRAMA**

(GEOGRAFIJA)

Pročelnik Odjela
prof. dr. sc. Martin Glamuzina

ECTS koordinatori
doc. dr. sc. Nikola Glamuzina
mr. sc. Josip Faričić

Zadar 2005.

1. UVOD

Odjel za geografiju (dalje: Predlagatelj) predlaže ustroj preddiplomskoga i diplomskog jednopredmetnoga znanstvenog i dvopredmetnoga nastavničkog studija geografije na Sveučilištu u Zadru.

1. 1. Razlozi pokretanja studija

Predloženi studiji geografije imaju nekoliko važnih zadaća. Najvažniji razlog osnivanja tih studija je općenito pomanjkanje geografskog kadra u Hrvatskoj.

Glavne su potrebe hrvatskoga društva za geografima nastavnicima u osnovnom, srednjem i visokom školstvu. Geografija (zemljopis) je jedan od najvažnijih predmeta u višim razredima osnovne škole (od 5. do 8. razreda), obavezni predmet tijekom četverogodišnjega gimnazijskog obrazovanja te obavezni i izborni predmet koji se najčešće sluša na prve dvije godine u strukovnim školama. Na sveučilišnim studijima u Hrvatskoj geografija je kao predmet, osim na postojećim geografskim studijima na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i Odjelu za geografiju Sveučilišta u Zadru, dio nastavnog plana na ekonomskim, pomorskim, agronomskim, filozofskim i prometnim fakultetima.

U hrvatskom društvu i gospodarstvu postoje realne potrebe za geografima znanstvenicima, koji bi trebali činiti dio znanstveno-stručnih timova unutar različitih djelatnosti, primjerice, prostorno uređenje, kartografija, statistika, informatika, turizam, zaštita okoliša, novinarstvo, izdavaštvo itd. U svim strukama i djelatnostima u kojima je naglašen prostorni aspekt djelovanja geografa mogu dati konstruktivan obol primjenjujući kompleksna znanja i sposobnosti koje im omogućuje studij geografije.

Treba istaknuti da u Hrvatskoj, za razliku od visokorazvijenih zemalja, geografija nije uspjela dobiti istaknutiju ulogu u društvu i da je, manje-više, svedena na općeobrazovni nastavni predmet u školama, što pridonosi svojevrsnom larpurlartizmu ove znanstvene discipline. Nije stoga neobično da geografija, jedna od najstarijih i u svijetu iznimno uvažena znanost, u hrvatskom sustavu znanosti nema niti svoje znanstveno polje već se najvećim dijelom nalazi unutar područja prirodnih znanosti, polja geoznanosti.

Unutar svjetske i hrvatske geografije razvile su se pojedine znanstvene discipline utemeljene na najnovijim spoznajama geografske stvarnosti, i to unutar složenoga kompleksa međudjelovanja čovjeka i prostora. Nepostojanje odgovarajućeg instituta za geografska istraživanja utjecalo je na općenito slabljenje društvenoga poimanja geografije kao važne, istodobno prirodne i društvene, znanosti jer su izostali potrebni radovi, kompleksne prostorne analize te konkretni prijedlozi utemeljeni na osuvremenjenim, najvećim dijelom informatiziranim, geografskim znanstvenim metodama.

U posljednjih pedesetak godina nadmašena je tradicionalna uloga geografije kao znanosti koja bi trebala samo inventarizirati ili opisati određene prirodne i društveno-gospodarske prostorne pojave i procese. Geografska znanja i vještine trebale bi poslužiti kao važan stup svim onim aktivnostima koje se odvijaju u prostoru, odnosno svugdje gdje su prostorni odnosi od prvorazrednog interesa.

Geografski studiji ustrojani su na gotovo svim europskim i svjetskim sveučilištima. Uz određene posebnosti i specijalizacije unutar geografske znanosti, općegeografsko sveučilišno obrazovanje uglavnom je podudarno na svim studijima. Temeljnoga geografskog "kostura" drže se i ovdje predloženi programi. Zbog povijesnoga nasljeđa predloženim programima najbliži su programi geografskih studija na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Ljubljani i Pedagoškom fakultetu Sveučilišta u Mariboru. Geografija kao znanstvena disciplina posebno je razvijena na anglosaksonskim (britanskim i američkim) i njemačkim sveučilištima, a jaki i

međunarodno priznati studiji geografije već desetljećima čine važnu okosnicu francuskih, talijanskih, španjolskih, nizozemskih i dr. sveučilišta.

Primjeri geografskih studija na europskim sveučilištima:

1. *Oddelek za geografiju*, Filozofska fakulteta, Ljubljana, Slovenija
<http://www.ff.uni-lj.si/geo/>

2. *Oddelek za geografiju*, Pedagoška fakulteta, Univerza v Mariboru, Maribor, Slovenija
<http://www.geografija.com/>

3. *Department of Geography and Geomatics*, University of Glasgow, Glasgow, Scotland, United Kingdom
<http://www.geog.gla.ac.uk:443/>

4. *Department of Geography*, Kings College London, University of London, London, England, United Kingdom
<http://www.kcl.ac.uk/depsta/geog/index.html>

5. *School of Geographical Sciences*, University of Bristol, Bristol, United Kingdom
<http://www.ggy.bris.ac.uk/>

6. *Geographisches Institut*, Ruprecht-Karls-Universität, Heidelberg, Deutschland
<http://www.geog.uni-heidelberg.de/>

7. *Dipartimento di scienze geografiche e storiche*, Università degli Studi di Trieste, Trieste, Italia
<http://www.univ.trieste.it/~nirfsf/DipSciGeSto/>

1. 2. Dosadašnja iskustva predlagača u provođenju ekvivalentnih programa

Dvopredmetni sveučilišni dodiplomski studij geografije na Filozofskom fakultetu u Zadru započeo je radom, na novoosnovanom **Odsjeku za geografiju**, početkom akademske godine 1994./95.

Od 2003. Odsjek za geografiju Filozofskog fakulteta u Zadru transformiran je u **Odjel za geografiju Sveučilišta u Zadru**.

Završetkom dodiplomskog studija geografije studenti su stjecali stručni naziv *profesor geografije*, uz pripadajući naziv struke drugoga dvopredmetnog studija.

Od 2002. pokrenut je poslijediplomski studij *Geografske osnove litoralizacije Hrvatske*, na kojem se mogu steći akademski naslovi *magistra* i *doktora znanosti* (prirodne znanosti, polje geoznanosti). Na tom studiju poslijediplomanti su imali mogućnost specijalizacije u složenoj problematici geografskih mijena u obalnim područjima Hrvatske te mogućnostima društveno-gospodarskog vrjednovanja obalnog prostora. Trenutno se navedeni poslijediplomski studij prestrukturira u interdisciplinarni trogodišnji doktorski studij.

Od 1994. do 2000. upisivano je ukupno 40 studenata u dvopredmetnim kombinacijama geografije i drugih studijskih grupa, a od 2000. upisna kvota povećana je na 50 studenata. Do sada je, od 1998. do kraja 2004. diplomiralo oko 120 studenata geografije. Prema povratnim informacijama najveći dio diplomiranih geografa zaposlio se u školama, sveučilištima te na drugim ustanovama i u različitim tvrtkama.

Tijekom 2004. međunarodno stručno povjerenstvo (za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje geoznanosti, grana geografija) evaluiralo je rad Odjela za geografiju te detaljno analiziralo različite segmente geografskog studija. Njihova je ocjena, potvrđena u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa, bila pozitivna u svakom pogledu, o čemu postoji službena potvrda u dokumentu MZOŠ-a od 24. studenoga 2004.

U skladu s navedenim, na predloženim programima studija geografije neće se bitnije mijenjati upisna kvota u odnosu na dosadašnje.

1. 3. Partneri izvan visokoškolskog sustava

Među partnerima izvan visokoškolskog sustava koji su zainteresirani za predložene studije iz javnoga i privatnog sektora treba izdvojiti sljedeće:

a) osnovne i srednje škole – u kojima će se zapošljavati geografi koji imaju završen preddiplomski i diplomski nastavnički smjer studija; njihove kvalifikacije (stečena znanja i vještine) omogućit će im rad u osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj redovitoj nastavi te djelovanje u različitim izvannastavnim i izvanškolskim oblicima rada s djecom;

b) zavodi za prostorno uređenje – u kojima bi se trebali zapošljavati geografi znanstvenoga smjera; uz arhitekate, trenutno dominantne stručnjake u prostorno-planerskim državnim, županijskim i općinskim zavodima te privatnim tvrtkama u Hrvatskoj, a prema iskustvima iz razvijenih zemalja (Njemačka, Francuska, Italija, Velika Britanija i dr.), u svakom slučaju trebali bi se zapošljavati geografi;

c) izdavaštvo – u različitim izdavačkim tvrtkama i institucijama geografi, s obzirom na općeobrazovna obilježja struke te na postignut stupanj specijalizacije unutar same geografije, čine važan dio autorskih i uredničkih timova; uz izdavaštvo školskih udžbenika posebno se ističe uloga geografa u leksikografskim ustanovama te izdavačkim kućama u kojima se uređuju stručna, znanstvena i popularna izdanja i područja geografije i srodnih znanosti;

d) kartografske i geoinformatičke ustanove i privatne tvrtke – uloga geografa u kartografsko-geoinformatičkoj domeni do sada je bila uglavnom sporedna; geografi bi trebali pridonijeti kvaliteti kartografskih proizvoda prilikom uređivanja baza geografskih (prostornih) podataka i odabira relevantnih sadržaja za grafičko prikazivanje prostornih odnosa;

e) tijela državne uprave te lokalne uprave i samouprave – stručni odjeli za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, statistiku, prosvjetu, društvene djelatnosti i dr.;

f) javne ustanove za zaštitu prirode (posebno nacionalni parkovi i parkovi prirode);

g) javne tvrtke za upravljanje i gospodarenje prostorom (Hrvatske vode, Hrvatske šume, Hrvatske ceste, Hrvatska vodoprivreda i dr.);

h) turističke organizacije i agencije – geografi osnovnim regionalno-geografskim i turističko-geografskim obrazovanjem stječu kompetencije rada u različitim turističkim tvrtkama, i to za obavljanje različitih poslova, od stručnih turističkih vodiča do članova planerskih timova za oblikovanje turističke ponude te analizu prostornih aspekata turističkoga prometa;

i) Hrvatska vojska (vojna učilišta, stožeri i svi rodovi, posebno unutar kopnene vojske i mornarice)

j) različite druge javne i privatne ustanove i tvrtke koje svoje aktivnosti ostvaruju u prostoru (istraživanje utjecaja različitih aktivnosti na okoliš, procjena prirodno-geografskih i socio-geografskih činitelja prostornog razvoja, mediji i dr.)

1. 4. Otvorenost studija prema pokretljivosti studenata

Predloženi programi prilagođeni su općim odredbama Bolonjske deklaracije. Pokretljivost studenata unutar hrvatskih sveučilišta te suradnja s inozemnim sveučilištima omogućena je vrednovanjem opterećenja studenata prema predmetima odgovarajućim iznosom ECTS-a (bodova). Udio obaveznih predmeta smanjuje se u odnosu na izborne predmete sukcesivno prema višim godinama studija. Velika izbornost predmeta omogućuje autonomiju studenata pri oblikovanju svoga osobnog studijskog programa, a s time i mogućnost odabira studiranja na drugom hrvatskom ili (poželjno) inozemnom sveučilištu. Isto tako, studentima s drugih hrvatskih i s inozemnih sveučilišta biti će omogućeno aktivno sudjelovanje u nastavi na predloženim geografskim studijima na zadarskom sveučilištu.

Suradnja se trenutno dogovara sa srodnim studijima na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Pedagoškom fakultetu Sveučilišta u Mariboru te na studiju *upravljanja prostorom* u organizaciji Odjela za geografska i povijesna istraživanja Sveučilišta u Trstu. U planu je uspostava suradnje sa sveučilištima tzv. Coimbra grupe te drugim visokoškolskim ustanovama iz zemalja Europske unije. Početke suradnje s pojedinim inozemnim sveučilištima već realiziraju pojedini mlađi zaposlenici Odjela za geografiju, primjerice oni koji ostvaruju studijske boravke zbog izrade doktorskih disertacija.

1. 5. Posebnosti geografskih studija na Sveučilištu u Zadru

Predloženi studiji geografije na Sveučilištu u Zadru jedini su geografski studiji na hrvatskoj obali. Zbog toga se u okviru nastavnog plana te nastavnih programa pojedinih obaveznih i izbornih predmeta poseban naglasak daje na proučavanje kompleksnih geografskih pojava, procesa i struktura hrvatskoga litoralnog pojasa, posebno obale, otoka i Jadranskoga mora.

Studiji geografije trebali bi pridonijeti stvaranju znanstvene jezgre koja će proučavati jedinstveni obalni krajolik, obilježen i u svjetskim okvirima nadasve poznat, prema znakovitom suodnosu krša, mora i tisućljetnih društveno-gospodarskih aktivnosti.

2. OPĆI DIO

2. 1. Naziv studija

Nazivi su predloženih studija sljedeći:

2. 1. 1. Preddiplomski jednopredmetni znanstveni studij geografije
2. 1. 2. Preddiplomski dvopredmetni nastavnički studij geografije
2. 1. 3. Diplomski jednopredmetni znanstveni studij geografije
2. 1. 4. Diplomski dvopredmetni nastavnički studij geografije

2. 2. Nositelj studija

Nositelj studija je Sveučilište u Zadru.

2. 3. Izvođač studija

Izvođač studija je Odjel za geografiju Sveučilišta u Zadru. Nastavu pojedinih izbornih predmeta izvodit će drugi sveučilišni odjeli (Odjel za povijest, Odjel za sociologiju, odjeli za strane jezike i dr.), ali i nastavnici s drugih hrvatskih i inozemnih sveučilišta, sve u skladu s otvorenošću studija prema hrvatskoj i inozemnoj znanstvenoj javnosti.

2. 4. Trajanje studija

Studij se organizira prema modelu 3 + 2. Preddiplomski studij traje 3 godine, a diplomski studij traje 2 godine.

2. 5. Uvjeti upisa na studij

Za upis na predložene preddiplomske studije geografije vrednuje se srednjoškolski uspjeh iz relevantnih nastavnih predmeta (geografija, ekonomska geografija, turistička geografija, pomorska geografija i sl.), opći uspjeh u srednjoj školi i državna matura, a na razredbenom ispitu provjeravaju se temeljna geografska znanja.

Za upis na predložene diplomske studije geografije glavni je uvjet završeni prediplomski studij geografije na postojećim geografskim studijima na Zadarskom sveučilištu, ili na geografskim studijima u domovini, ili na geografskim studijima u inozemstvu. Za upis na diplomski studij Odjel za geografiju osniva povjerenstvo, koje prosuđuje kvalifikacije pristupnika prema Pravilniku za upis na diplomski studij.

Osnovna odredba Pravilnika jest vrlo dobra i izvrsna ocjena općeg uspjeha na preddiplomskom studiju te minimalni broj (180) bodova s preddiplomskog studija.

2. 6. Kompetencije koje student stječe završetkom preddiplomskog studija

Student koji završi trogodišnji preddiplomski studij geografije *znanstvenog smjera* osposobljen je za poslove prikupljanja i obrade prostornih podataka u znanstvenim ustanovama, prostorno-planerskim ustanovama, u kartografskim ustanovama i tvrtkama te u tijelima državne i lokalne uprave.

Student koji završi trogodišnji preddiplomski studij geografije *nastavničkog smjera* osposobljen je za izvođenje dijela nastave (praktični i terenski rad) te za pomaganje nastavnicima u pripremi nastave.

2. 7. Kompetencije koje student stječe završetkom diplomskog studija

Student koji završi diplomski studij geografije *znanstvenog smjera* osposobljen je za stručne i znanstveno-istraživačke poslove u znanstvenim ustanovama, prostorno-planerskim ustanovama, u kartografskim ustanovama i tvrtkama, u tijelima državne i lokalne uprave, u turističkim tvrtkama, izdavačkim kućama i sl. Od ponajboljih studenata mogu se birati asistenti u suradnička i istraživačka zvanja na visokoškolskim i znanstvenim ustanovama.

Student koji završi dvopredmetni diplomski studij geografije *nastavničkog smjera* osposobljen je za nastavnika geografije u gimnazijima i srednjim strukovnim školama. Od ponajboljih studenata mogu se birati asistenti u suradnička i istraživačka zvanja na visokoškolskim ustanovama.

2. 8. Sručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija

Student po završetku preddiplomskog geografskog studija stječe naziv (stupanj) **geografa prvostupnika** (eng. *Bachelor of Science in Geography*), a po završetku diplomskoga studija naziv (stupanj) **magistra geografije** (eng. *Master of Science in Geography*). Dodatak (supplement) diplomi s popisom predmeta dokazivat će specijalizaciju.

Pročelnik Odjela:

Prof. dr. sc. Martin Glamuzina

3. OPIS PROGRAMA

3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izbedbu i brojem ETCS bodova.

PRIJEDLOG NASTAVNOG PLANA DVOPREDMETNOGA NASTAVNIČKOG STUDIJA GEOGRAFIJE (MODEL 3+2 ILI ALTERNATIVNO 5 + 0)

I. godina, 1. semestar

PREDMET	SATI TJEDNO			ECTS BODOVI
	P*	V	S	
A) temeljni				
Uvod u geografiju	2			2
Uvod u kartografiju	2	1		3
Osnove geologije	1	1		2
Hidrogeografija	2	1		3
Terenska nastava				2
B) izborni (bira se 1 od 2)				
Osnove petrologije i mineralogije	1	1		2
Biogeografija s ekologijom	1	1		2
C) predmet iz skupine opće programske osnove				
*Kineziologija			2	0,25
Predmet opće programske osnove (strani jezik i dr.)	1		1	1
Ukupno:				15

I. godina, 2. semestar

PREDMET	SATI TJEDNO			ECTS BODOVI
	P	V	S	
A) temeljni				
Primijenjena kartografija	1	2		3
Odabrana poglavlja iz geologije	1	1		2
Uvod u regionalnu geografiju	2			2
Statističke i grafičke metode u geografiji		3		4
Terenska nastava				2
B) izborni (bira se 1 od 2)				
Geoinformatika	1	1		2
Odabrana poglavlja iz fizičke geografije	1	1		2
C) predmet iz skupine opće programske osnove				
*Kineziologija	0		2	0,25
Ukupno:				15

* Ne ulazi u sustav bodova

* P = predavanja, V = vježbe, S = seminar.

II. godina, 3. semestar

PREDMET	SATI TJEDNO			ECTS BODOVI
	P*	V	S	
A) temeljni				
Klimatologija	2	1		3
Geomorfologija	2	1		3
Osnove urbane geografije	2			2
Razvoj i razmještaj stanovništva svijeta	1	1		2
Engleski jezik u geografiji		2		1
Terenska nastava				2
B) izborni u okviru odjela (bira se 1 od 2)				
Regionalna geografija Australije s Oceanijom	1			2
Regionalna geografija Rusije	1			2
C) predmet iz skupine opće programske osnove				
*Kineziologija			2	0,25
Ukupno:				15

II. godina, 4. semestar

PREDMET	SATI TJEDNO			ECTS BODOVI
	P	V	S	
A) temeljni				
Dinamika i struktura stanovništva svijeta	2			2
Pomorska geografija	2			2
Regionalna geografija Azije	2		1	2
Regionalna geografija Afrike	2		1	2
Engleski jezik u geografiji		2		1
Terenska nastava				2
B) izborni u okviru odjela (biraju se 2 od 3)				
Industrijska geografija	2			2
Razvoj urbanih sustava u svijetu	2			2
Agrarna i ruralna geografija	1		1	2
C) predmet iz skupine opće programske osnove				
*Kineziologija			2	0,25
Ukupno:				15

* Ne ulazi u sustav bodova

* P = predavanja, V = vježbe, S = seminar.

III. godina, 5. semestar

PREDMET	SATI TJEDNO			ECTS BODOVI
	P*	V	S	
A) temeljni				
Metodika nastave geografije	2		1	3
Prirodno-geografski aspekti razvoja Hrvatske	2			2
Regionalna geografija Angloamerike	2		1	2
Reg. geografija Sjeverne i Zapadne Europe	2		1	2
Terenska nastava				2
B) izborni u okviru odjela (biraju se 2 od 3)				
Uvod u turističku geografiju	2			2
Historijska geografija	1		1	2
Multimedijska geografija		2		2
Ukupno:				15

III. godina, 6. semestar

PREDMET	SATI TJEDNO			ECTS BODOVI
	P	V	S	
A) temeljni				
Društveno-geografski aspekti razvoja Hrvatske	2			2
Reg. geografija Južne, Srednje i Istočne Europe	2		1	2
Regionalna geografija Latinske Amerike	2		1	2
Praktični metodički rad u nastavi geografije		3		2
Geografski seminar			2	2
Terenska nastava				2
Završni rad				3
B) izborni u okviru odjela (bira se 1 od 2)				
Prometna geografija	2			1
Turističke regije svijeta	1		1	1
Ukupno:				15+1

* P = predavanja, V = vježbe, S = seminar.

IV. godina, 7. semestar

PREDMET	SATI TJEDNO			ECTS BODOVI
	P*	V	S	
A) temeljni				
GIScience – Znanost o geoprostornim informacijama	1	2		2
Geoekologija	2	1		2
Terenska nastava				2
B) izborni u okviru odjela (biraju se 2 od 7)				
Geologija Hrvatske	1	2		4
Teorija političke geografije	2			4
Digitalna kartografija	1	2		4
Suvremeni demogeografski trendovi	1		2	4
Turistička geografija Hrvatske	1		2	4
Geografski aspekti upravljanja obalnim područjima	1		2	4
Pedogeografija	2	1		4
C) Modul za stjecanje nastavničkih kompetencija				
Izborni predmet				1
Izborni predmet				1
Ukupno:				15*

* Zbroj bodova iznosi 16, a predviđa se da 1 bod bude obuhvaćen kvotom bodova na drugoj dvopredmetnoj studijskoj grupi.

IV. godina, 8. semestar

PREDMET	SATI TJEDNO			ECTS BODOVI
	P	V	S	
A) temeljni				
Geoaspekti regionalizacije i prostornog planiranja	2		1	2
Geografija krša	2	1		2
Terenska nastava				2
B) izborni u okviru odjela (biraju se 2 od 8)				
Odabrana poglavlja iz klimatologije	1	1	1	4
Suvremeni geopolitički problemi svijeta	1		2	4
Osnove oceanologije	2	1		4
Tipologija staništa	2		1	4
Antropološka demogeografija	1		2	4
Odabrana poglavlja iz geomorfologije	1	1	1	4
Kulturalna geografija	1		2	4
Suvremena geografska problematika hrvatskih otoka	1		2	4
C) Modul za stjecanje nastavničkih kompetencija				
Izborni predmet				1
Izborni predmet				1
Ukupno:				15*

* Zbroj bodova iznosi 16, a predviđa se da 1 bod bude obuhvaćen kvotom bodova na drugoj dvopredmetnoj studijskoj grupi.

* P = predavanja, V = vježbe, S = seminar.

V. godina, 9. semestar

PREDMET	SATI TJEDNO			ECTS BODOVI
	P*	V	S	
A) temeljni				
Metodologija znanstveno-istraživačkog rada u geografiji	1		1	2
Diplomski seminar			2	2
Terenska nastava				2
B) izborni u okviru odjela (biraju se 2 od 9)				
Odabrana poglavlja iz hidrogeografije	1	1	1	4
Geografija religija	1		2	4
Ekonomске integracije u svijetu	2		1	4
Zoogeografija	2		1	4
Hrvatsko iseljeništvo	1		2	4
Geomatematika	1	2		4
Geografija obitelji	1		2	4
Medicinska geografija	2		1	4
Geografija Sredozemlja	1		2	4
C) Modul za stjecanje nastavničkih kompetencija				
Izborni predmet				1
Izborni predmet				1
Ukupno:				15*

* Zbroj bodova iznosi 16, a predviđa se da 1 bod bude obuhvaćen kvotom bodova na drugoj dvopredmetnoj studijskoj grupi.

V. godina, 10. semestar

PREDMET	SATI TJEDNO	ECTS BODOVI
	Rad s mentorom	
A) pisanje završnog rada		
Završni rad	15	13
Terenska nastava		2
Ukupno:		15

* P = predavanja, V = vježbe, S = seminar.

3.2. Opis svakog predmeta

DVOPREDMETNI NASTAVNIČKI STUDIJ GEOGRAFIJE (MODEL 3+2 ILI ALTERNATIVNO 5+0) - DIPLOMSKI

NAZIV KOLEGIJA: GIScience – Znanost o geoprostornim informacijama**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Miljenko Lapaine****Suradnik u nastavi: mr. sc. Josip Faričić**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 4/7
- **Status kolegija:** compulsory
- **Uvjet upisa kolegija:** Geoinformatika, Geomatematika
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (1 P + 2 V = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (15 P*3,5 = 52,5; 30 V*2 = 60; ukupno: 112,5)

Opis/sadržaj kolegija

Uvod. Definicija geoprostornih informacijskih sustava (GIS) i znanosti o geoprostornim informacijama (GIScience). GIS i kartografija. Geodezija, koordinatni sustavi, kartografske projekcije. Strukture geoprostornih podataka, njihove mogućnosti i ograničenja. Formati podataka u GIS-u. Prijenos podataka. Topologija. Digitalizacija karata. Skeniranje. Vektoriziranje. Geokodiranje. Točnost. Rezolucija. Kartografska generalizacija. Sustavi za upravljanje bazama podataka. Pretraživanje baza podataka. Analiziranje geoprostornih podataka. Statistička analiza. Prostorni odnosi. Prostorna analiza. Izrada karata s pomoću GIS-a. Oblikovanje karata. Primjeri GIS-a. Budućnost GIS-a.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe ✓	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice ✓	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓
----------------	-----------------	----------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad

Literatura**a) obvezna**

CLARKE K. C. (2001): Getting Started with Geographic Information Systems, Prentice Hall Series in Geographic Information Science, New Jersey.

FRANK, A. U., RAUBAL, M., VAN DER VLUGT, M. (2000): Panel-GI Compendium, A guide to GI and GIS, GISIG, Genova.

BURROUGH, P., MCDONNELL, R. (2001): Principles of Geographical Information Systems, Oxford University Press.

b) dopunska

BERNDHARDSEN, T. (1999): Geographic Information Systems, An Introduction, 2nd edition, John Wiley & Sons, Inc. New York.

LAPAINÉ, M., VUČETIĆ, N., TUTIĆ, D. (2001): Kartografija i AutoCAD Map, Geodetski fakultet, skripta, Zagreb.

LINDER, W. (1999): Geo-Informationssysteme, Ein Studien- und Arbeitsbuch, Springer, Berlin.

TUTIĆ, D., VUČETIĆ, N., LAPAINÉ, M. (2002): Uvod u GIS, Sveučilište u Zagrebu, Geodetski fakultet, Zagreb.

c) internetski izvori

Getting Started with Geographic Information Systems

<http://www.prenhall.com/clarke>

Internet Guide to Geographic Information Systems

<http://www.gis.com/>

NAZIV KOLEGIJA: Geoekologija**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Martin Glamuzina****Suradnik u nastavi: mr. sc. Marica Mamut**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 4/7
- **Status kolegija:** Obavezni
- **Uvjet upisa kolegija:** završen preddiplomski studij geografije
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (2 P + 1 V = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (30 P*3,5 = 105; 15 V*2 = 30; ukupno: 135)

Opis/sadržaj kolegija

Geoekologija – ekologija krajolika. Uvod. Razvoj i definicija pojmova. Geoekologija i /ili ekologija krajolika: terminološko objašnjenje. Temeljne postavke i filozofski koncept. Pojam regije i okoliša. Razvoj i primjena geokoloških ideja i pristupa.

Ekosustavi. Uvod. Abiotički faktori. Biotički faktori. Ekosustavi prema izvorima i količini energije. Ekosustav šume. Ekosustav travnjaka.

Gospodarenje krajolikom – geokološko vrednovanje. Uvod. Temeljni pojmovi. Kratak pregled povijesnog razvoja, pristupa i metoda. Temeljni principi planiranja i vrednovanja prostora. Tipovi korištenja prostora (TKP) i prostorne jedinice (PJ). Pogodnost krajolika. Primijenjena geoekologija. Metoda "LANDEP" – geokološko planiranje.

Geokološko kartiranje.

Gospodarenje zaštićenim područjima. Pojam nacionalnog parka i zone divljine. Pojam turizma i rekreacije.

Hartmut Leser – Geoekologija.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Usvajanje osnovnih znanja iz ekologije i geoekologije. Razvijanje ekološke svijesti, sposobnosti samostalnog vrednovanja i planiranja korištenja prostora. Osposobljavanje za samostalno prosuđivanje pogodnosti krajolika. Izrada geokoloških karata.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe ✓	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obeveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓
----------------	-----------------	------------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocijenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad ✓
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocijenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad

Literatura

a) obvezna

Bognar A. (1979): Uloga i zadaci geomorfologije u proučavanju i zaštiti okoliša, *Geographica Slovenica* 9, 127-130, Ljubljana.

Klepac, R. (1980): Osnove ekologije, Jugoslavenska medicinska naklada, Zagreb.

Lješević M. (1983): Kvantitativne metode valorizacije prirodne sredine, *Zaštita prirode* 36, 93-109, Beograd.

Salleto-Janković, M. (1994): Uloga geomorfoloških istraživanja u geoekologiji na primjeru geoekološkog vrednovanja reljefa NP Paklenica, 37-44. *Acta Geographica Croatica*, Geografski odsjek PMF, Zagreb.

Salleto-Janković, M. (1995): Važnost geoekoloških istraživanja u razvoju Hrvatske, 213-217, I Hrvatski geografski kongres HGD, Zagreb.

Bognar, A., Saletto Janković, M. (1996): Geoekološki pristupi u gospodarenju prostorom (okolišem, krajolikom). Priopćenja Znanstveno-stručnog skupa "Zaštita prirode i okoliša i eksploatacija mineralnih sirovina". Varaždin. 143 – 154. str.

b) dopunska

Bognar A. (1990): Geomorfološke i inženjersko-geomorfološke osobine otoka Hvara i ekološko vrednovanje reljefa. *Geografski glasnik*, 52, 49-66, Zagreb.

Bridgewater, P. B. (1993): Landscape ecology, geographic information systems and nature conservation. In: Haines – Young, R., Green, D. R. i Cousins, S. H. (eds.) 1993. *Landscape Ecology and GIS*. Taylor & Francis, London. 27 – 36.

NAZIV KOLEGIJA: Geologija Hrvatske**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Slobodan Šestanović**
Suradnik u nastavi: mr. sc. Maša Surić

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 4/7
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:** položeni kolegiji Uvod u geologiju, Odabrana poglavlja iz geologije
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (1 P + 2 V = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (15 P*3,5 = 52,5; 30 V*2 = 60; ukupno: 112,5)

Opis sadržaja kolegija

Opći prikaz geološkog sastava i građe Hrvatske; Krš Hrvatske; Hidrogeološka obilježja Hrvatske; Paleoekološke promjene na području Hrvatske; Mineralne sirovine i rudna ležišta Hrvatske.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Usvajanje osnovnih znanja o geološkom sastavu i građi pojedinih regija Hrvatske te distribuciji vodnih i mineralnih resursa Hrvatske;

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe ✓	Seminar ✗	Praktikum ✗
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad ✓	Mentorski rad ✗	Konzultacije ✓
Radionice ✗	Diskusija ✓	Internet ✗	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✗	Esej ✗	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓
----------------	-----------------	------------------	--------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocijenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej ✗	Praktični rad ✓
Projekt ✗	Kontinuirana provjera znanja ili ocijenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✗	Seminarski rad ✗

Literatura**a) obvezna**

Šestanović, S.: Osnove geologije i petrografije, Građevinski fakultet Split, Split, 2001

Herak, M.: Geologija, Školska knjiga, Zagreb, IV. izd. 1987.

Carbonate Platform Megafacies of the Jurassic and Cretaceous Deposits of the Karst Dinarides, Geologia Croatica, 55/2, 139-170, Zagreb, 2002

The Northeastern Margin of the Adriatic Carbonate Platform, Geologia Croatica, 55/2, 185-232, Zagreb, 2002

The Karst Dinarides are Composed of Relics of a Single Mesozoic Platform: Facts and Consequences, Geologia Croatica, 55/2, 171-183, Zagreb, 2002

b) dopunska

Herak, M.: Dinaridi. Mobilistički osvrt na genezu i strukturu, Acta Geologica, 21, br. 2, 35-117., 1991

Herak, M.: Dinaridi. Mobilistički osvrt na genezu i strukturu, Acta Geologica, 21/2, 35-117., Zagreb, 1991

Herak, M.: A new concept of geotektonics of the Dinarides. Acta Geologica, 16/1, JAZU, Zagreb, 1986.

Marković, S.: Hrvatske mineralne sirovine, Institut za geološka istraživanja, 2002

c) Internet izvori

<http://www.geologia-croatia.hr/>

NAZIV KOLEGIJA: Teorija političke geografije

Ime nositelja kolegija: doc. dr. sc. Snježana Mrđen

Suradnik u nastavi: Robert Lončarić, prof.

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 4/7
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:** položeni uvjetni ispiti s prethodne godine studija
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (2 P = 30)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (30*3,5 = 105; ukupno: 105)

Opis/sadržaj kolegija

Definiranje pojma političke geografije i opseg proučavanja. Povijesni razvoj s osvrtom na najvažnije predstavnike i škole u političkoj geografiji; razvoj političke geografije u 19. stoljeću (Mackinder, Ratzel). Politička geografija nakon 2. svjetskog rata, novi razvojni pravci. Posebnosti razvoja političke geografije u Hrvatskoj.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Usvajanje osnovnih znanja i koncepata iz političke geografije. Razvijanje sposobnosti i znanja samostalnog zaključivanja i pisanja stručnih radova.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obaveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓
----------------	-----------------	----------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad

Literatura**a) obvezna**

Pavić, R. (1974.), Regionalna politička geografija i geopolitika, Sveučilište u Zagrebu.

Klemenčić, M. (1995.): Suвременa politička geografija i geopolitika, Geografski glasnik, 57, HGD, Zagreb, pp. 135.-145.

Jones, M, Jones, R, Woods, M. (2004.): Introduction to political geography: space, place and politics, Routledge, London.

Fahrer, C, Glassner, M. I. (2004.): Political Geography, Wiley, London.

The Government and Politics of the Middle East and North Africa (David E. Long, Bernard Reich, editors), Fourth edition, Westview Press, pp. 502.

b) dopunska

Cox, K.R (2002.): Political geography. territory, state and society, Blackwell publisher, New York.

Ratzel, F. (1896.): Der Staat und sein Boden; geographisch Betrachtet.
Encarta Encyclopedia 2004.

NAZIV KOLEGIJA: Digitalna kartografija**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Miljenko Lapaine****Suradnik u nastavi: Vera Graovac, prof., mr. sc. Josip Faričić**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 4/7
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (1 P + 2 V = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (15 P*3,5 = 52,5; 30 V*2 = 60; ukupno 112,5)

Opis/sadržaj kolegija

Osnove digitalne kartografije. Načini izrade digitalnih karata. Skeniranje i digitalizacija karata. Vrste digitalnih zapisa – rasterski, vektorski. Izrada karata, kartograma, kartodijagrama u programima CorelDraw, Photoshop, GIS. Određivanje mjerila.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Stjecanje znanja i vještina za digitalnu izradu karata, kartograma i kartodijagrama i njihovu primjenu u geografiji.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe ✓	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obaveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓
----------------	-----------------	----------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad ✓
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje	Seminarski rad

Literatura**a) obvezna**

FRANČULA, N. (2000.): Digitalna kartografija, skripta Geodetskog fak., Zagreb

FRANČULA, N. (2000.): Kartografska generalizacija, skripta Geodetskog fakulteta, Zagreb

FRANČULA, N. (2000.): Kartografske projekcije, skripta Geodetskog fakulteta, Zagreb

ROGLIĆ, J. (1972.): Osnove kartografije - Uvod u geografsko poznavanje karata, skripta, Zagreb.

b) dopunska

NAZIV KOLEGIJA: Suvremeni demogeografski trendovi**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Željka Šiljković**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 4/7
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (1 P + 2 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (15 P*3,5 = 52,5; 30 S*2 = 60; ukupno: 112,5)

Opis/sadržaj kolegija

Kolegij počinje analizom pitanja što feminizam ima s geografijom

Istražuje se važnost teoretskih postavki maskulinističkog pogleda u znanosti, kao i antirasističkog feminizma

Istražuju se razlike u pristupu proučavanja koje imaju feministički geografi kroz različite medije : kuća – radno mjesto – grad – okoliš

Cilj kolegija je ispitati ulogu i važnost gender kao temelja za nejednakost i socijalnu strukturu

Geografska istraživanja posvetit će veću pozornost aktivnosti žena u gospodarskom, socijalnom i političkom okruženju

Studenti će biti osposobljeni za određivanje i kritičku evaluaciju razvoja teoretskih i konceptijskih diskusija u pitanjima nejednakosti spolova

U primjeni tih teoretskih ideja u rangiranju različitih područja geografije

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije
Radionice	Diskusija ✓	Internet	

Obaveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi
----------------	-----------------	------------------	------	--------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt ✓	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad ✓

Literatura**a) obvezna**

Tomislav Murati (1997): Položaj žene u društvu, Društvena istraživanja, 6 (1997), str. 127-161

Bendall Lisa (2000) : Anarhizam i feminizam

Wyer Mary (2001) : Woman, science and technology, New York – London, Routledge, 2001,

Rose, G . (1993): Feminism and Geography: limits of Geographical knowledge. Polity Press.

Geography of New feminism

Knežević, Đ, Dilić, K (urednice): Žene i politika, Dokumentacija, Ženska infoteka, Zagreb, 2004.

Žene u Hrvatskoj: Ženska i kulturna povijest, Ženska infoteka, Zagreb 2004.

b) dopunska

Htun, M (1999): Women in Latin America: Unequal Progress toward Equality, Current History, March, 133 – 138.

Sharma Arvind: Woman in world religions, New York, 1987.

McDonald Ingrid: Images of woman in peace and war, cross – cultural and historical perspectives, London, Macmillan, 1987.

NAZIV KOLEGIJA: Turistička geografija Hrvatske**Ime nositelja kolegija: doc. dr. sc. Nikola Glamuzina**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 4/7
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:** položen Uvod u turističku geografiju i Turističke regije svijeta
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (1 P + 2 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (15 P*3,5 = 52,5; 30 S*2 = 60; ukupno: 112,5)

Opis/sadržaj kolegija

Zadatak predmeta je isticanje geografske problematike u razvoju turizma u Hrvatskoj, turističko-geografska regionalizacija Hrvatske, kao i proučavanje atraktivnih turističkih faktora Hrvatske. Pri tom se ukazuje na potrebu razvijanja svijesti o pozitivnim i negativnim stranama razvoja turizma u Hrvatskoj, kao i u pojedinim regijama.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Usvajanje znanja o turističko-geografsko regionalizaciji Hrvatske i raznim aspektima turizma u Hrvatskoj, te razvijanje sposobnosti kritičkog i konstruktivnog razmišljanja o raznim problemima vezanim za turistički razvoj Hrvatske.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja

PREDAVANJA ✓	VJEŽBE	SEMINAR ✓	PRAKTIKUM
SAMOSTALNO ISTRAŽIVANJE ✓	TERENSKI RAD	MENTORSKI RAD	KONZULTACIJE ✓
RADIONICE	DISKUSIJA ✓	INTERNET ✓	

Obveza studenata

USMENI ISPIT ✓	PISMENI ISPIT ✓	SEMINARSKI RAD ✓	ESEJ	AKTIVNO SUDJELOVANJE U NASTAVI ✓
-------------------	--------------------	---------------------	------	--

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	esej	praktični rad
projekt	kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	istraživanje ✓	seminarski rad ✓

Literatura**a) obvezna**

Blažević, I. (2002.), Turistička geografija Hrvatske, Pedagoški fakultet, Pula
Blažević, I. – Pepeonik, Z. (2000.), Turistička geografija, Školska knjiga, Zagreb
Pepeonik, Z. (2003.), Turistička geografija svijeta, Školska knjiga, Zagreb
Williams, S. (1998.), Tourism geography, Routledge, London

b) dopunska

Znanstveni radovi vezani za tematiku turističke geografije Hrvatske kao i problematiku razvoja pojedinih destinacija.

NAZIV KOLEGIJA: Geografski aspekti upravljanja obalnim područjima

Ime nositelja kolegija: doc. dr. sc. Dražen Perica

Suradnik u nastavi: mr. sc. Josip Faričić

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 4/7
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:** završen preddiplomski studij geografije
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (1 P + 2 S =45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (15 P*3,5 = 52,5; 30 S*2 = 60; ukupno: 112,5)

Opis/sadržaj kolegija

Osnovna fizičko-geografska obilježja obala. Obala kao prirodni resurs i prostor sučelja fizičko-geografskih i antropogeografskih procesa. Oblici socio-ekonomskog vrjednovanja i transformacije krajolika obalnih prostora. Integrirani održivi razvitak obalnih prostora. Litoralizacija (maritimizacija) društveno-gospodarskih djelatnosti. Problemi nekontroliranog i nekoordiniranog iskorištavanja obalnih područja. Geografske osnove planiranja prostornog uređenja obala.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Usvajanje specijaliziranih znanja iz problematike upravljanja obalnim područjima. Razvijanje sposobnosti samostalne kritičke analize prostornih podataka. Razvijanje sposobnosti samostalnog istraživanja geografskih aspekata društveno-gospodarskog vrjednovanja obalnih prostora.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad ✓	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice ✓	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓
----------------	-----------------	------------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad ✓

Literatura

a) obvezna

WOODROFFE, C., D. (2003.): *Coasts – Form, process and evolution*, Cambridge University Press, Cambridge.

COCCOSSIS, H. (2004.): *Considering ICAM in the Mediterranean, Forum on Integral Coastal Management in the Mediterranean*, United Nations Environment Programme – Mediterranean Action Plan, Cagliari.

FREDOTOVIĆ, M. (1994.): *Obalna područja i ekonomski razvitak Hrvatske*, Gospodarski razvoj i problemi Istre, Hrvatske i njihova okružja, Zbornik radova devetnaestog znanstvenog skupa Susreti na dragom kamenu, Pula, 399-410.

b) dopunska

HASLETT, S. K. (2003.): *Coastal Systems*, Routledge, London.

MAGAŠ, D., FARIČIĆ, J., SURIĆ, M. (2002.): *Geographical Bases of Evaluating the Coastline of Zadar Islands (Croatia)*, Littoral 2002, 6th International Symposium: The Changing Coast, Volume 3 – Zbornik radova, Porto, 139-143.

PETRIĆ, I. (1994.): *Mediterranski koncept nacionalnog gospodarstva Hrvatske (Jadranska orijentacija)*, Mediteranski koncept razvojne strategije Hrvatske, Radovi Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, vol. IV, br. 11, Split, 1-26.

STRAŽIČIĆ, N. (1996.): *Croatia – a coastal and maritime country*, GeoJurnal, vol. 38, br. 4, 445-453.

c) Internet izvori

<http://www.coastalmanagement.com/>

<http://www.netcoast.nl/>

<http://ioc.unesco.org/icam/>

NAZIV KOLEGIJA: Pedogeografija

Ime nositelja kolegija: doc. dr. sc. Dražen Perica

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 4/7
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:** po mogućnosti položeni ispiti iz geomorfologije, klimatologije, hidrogeografije i oceanologije
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (2 P + 1 V = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (30 P*3,5 = 105; 15 V*2 = 30; ukupno: 135)

Opis/sadržaj kolegija

Principi postanka tla (pedogenetski faktori i procesi). Morfološka svojstva tla (zajedno s profilom tla i horizontima). Osnovna fizikalna svojstva tla. Mehanički sastav tla. Struktura tla. Mineralna tvar tla. Voda u tlu. Zrak u tlu. Toplinska svojstva tla. Osnovna kemijska svojstva tla. Organizmi tla i njihova uloga. Važnije klasifikacije i rasprostranjenost tla u svijetu. Tla u Hrvatskoj. Problemi gospodarenja i zaštite tla.

Razvoj specifičnih i općih kompetencija

Usvajanje temeljnih znanja o pedogeografskoj problematici. Razvoj sposobnosti samostalnog znanstveno-istraživačkog rada o tlima s geografskog aspekta, posebno naglasak na usvajanje metodologije terenskih istraživanja.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe ✓	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad ✓	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obeveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓
----------------	-----------------	----------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocijenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocijenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad

Literatura**a) obvezna**

BRADY, N. C., WEIL, R. R. (1996): The nature and property of soils. Prentice Hall International, Inc. New Jersey

ELLIS, S., (1995): Soils and environment. Routledge, London

LOVREČAK, F. (1994): Pedogeografija. Oddelek za geografiju, Filozofska Fakulteta, Univerza v Ljubljani. Ljubljana

MARTINOVIĆ, J. (2000): Tla u Hrvatskoj, Zagreb

ŠKORIĆ, A. (1987): Pedologija (svojstva i geneza tla), Zagreb

ŠKORIĆ, A. (1991): Sastav i svojstva tla, Zagreb

WALLEN, R. N. (1992): Introduction to Physical Geography, McGraw-Hill Professional Publishing, New York (Izabrana poglavlja)

b) dopunska

ŠKORIĆ, A. i suradnici: (2003): Tla Gorske Hrvatske. Zagreb-Osijek.

VOVK KORŽE, A. i LOVREČAK, F. (2001): Priročnik za laboratorijske analize prsti v geografiji, Oddelek za geografijo, Filozofska Fakulteta, Univerza v Ljubljani. Ljubljana

VOVK KORŽE, A. i LOVREČAK, F. (2004): Priročnik za spoznavanje prsti na terenu, Oddelek za geografijo, Filozofska Fakulteta, Univerza v Ljubljani. Ljubljana

NAZIV KOLEGIJA: Geoaspekti regionalizacije i prostornog planiranja

Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Damir Magaš; dmagas@unizd.hr

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 4/8
- **Status kolegija:** obvezni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (2 P + 1 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):** u okviru zajedničke t. n. u trajanju od 5 dana
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (30 P*3,5 = 105; 15 S*2 = 30; ukupno: 135)

Opis/sadržaj kolegija

Pojam regije i regionalizacije; Vrste regionalizacije (uvjetno-homogena, administrativna, nodalno-funkcionalna, gospodarska); Polarizirane regije i polovi razvoja; Načela regionalizacije; Razine regionalizacije (makro, mezo, sub, mikro i dr.). Primjeri regija. Pojam regionalne geografije. Predmet i zadaća geografije u prostornom planiranju i uređenju prostora. Razvoj regionalnih sustava u Europi, u Africi, Aziji, Latinskoj i Angloamerici, Australiji. Regionalna središta. Hijerarhija regija i njihovih središta. Gravitacijski model.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Svladavanje znanja regionalnim sustavima, principima regionalizacije i procesima regionalizacije. Osposobljavanje za samostalna istraživanja i analize. Savladavanjem znanja vrši se osposobljavanje za rad u nastavi zemljopisa (geografije) ali i stjecanje sposobnosti rada u primjeni stečenih znanja i spoznaja u drugim djelatnostima (prostorno planiranje i uređenje, administracija, statistika, promet, novinarstvo, i dr.)

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet	

Obaveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓
----------------	-----------------	------------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje	Seminarski rad ✓

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta: rasprava, anketa, evidencije o nastavi, ocjenjivanje od strane studenata i stručnih tijela

Literatura**a) obvezna**

Marinović-Uzelac, A.: Prostorno planiranje, Zagreb, 2001.

Magaš, D.: Contemporary Aspects of the Geographical Regionalization and Administrative-Territorial Organization of Croatia, Geoadria, 8/1, Zadar, 2003., 127-147.

Marinović-Uzelac, A.: Regionalizacija iz vidokruga regionalnog planiranja, Društvena istraživanja 1, Zagreb, 1992., 69-85.

Magaš, D.: Osnove geografije Hrvatske, skripta, 1998., Zadar.

b) dopunska

Malić, A., Stiperski, Z.: Političko-teritorijalni ustroj i centralitet naselja Republike Hrvatske, Acta Geographica Croatica, 28, Zagreb, 1993., 67-82.

Klarić, Z.: Teritorijalno-politička organizacija i centralno-mjesni sustav Hrvatske, Zbornik I. hrvatskog geografskog kongresa, HGD, Zagreb, 1996., 29-41.

Magaš, D.: Suvremeni problemi prostornog razvoja Hrvatske, Zbornik II. hrvatskog geografskog kongresa, HGD, Zagreb, 2000., 305-316.

Murphy, B. A.: Regions as social constructs: the gap between theory and practice, Progress in Human Geography, 1991., 15, 1.

Rogić, V.: Geografski koncept regije, Geografski glasnik, 25, Zagreb, 1963., 113-119.

Rogić, V.: Nacrt uvjetno-homogene regionalizacije SR Hrvatske, Geografski glasnik, 45, Zagreb, 1983., 75-89.

Rogić, V.: Jednostavnost i fleksibilnost koncepta nodalno-funkcionalne diferencijacije SR Hrvatske, Geografski glasnik, 46, Zagreb, 1984., 73-80.

Šimunović, I.: Grad u regiji ili regionalni grad, Logos, Split, 1996.

NAZIV KOLEGIJA: Geografija krša**Ime nositelja kolegija: doc. dr. sc. Dražen Perica**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 4/8
- **Status kolegija:** Obvezni
- **Uvjet upisa kolegija:** po mogućnosti položeni ispiti iz geomorfologije, klimatologije, hidrogeografije i oceanologije
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (2 P + 1 V = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (30 P*3,5 = 105; 15 V*2 = 30; ukupno: 135)

Opis/sadržaj kolegija

Uvod (porijeklo imena krš, povijest istraživanja krša, pristupi istraživanju krša). Osnovni uvjeti nastanka krša kao dominantnog okoliša (geološki, geokemijski, značenje tla i vegetacije, klimatski, antropogeni utjecaji). Morfološka evolucija krša (uvjeti, intenzitet i dubina okršavanja). Razvoj i oblikovanje površinskih (egzokrških) reljefnih oblika. Razvoj i oblikovanje podzemnih (endokrških) reljefnih oblika. Razvoj i oblikovanje fluviookrških (kontaktnog krša) reljefnih oblika (krška polja, slijepe doline i zaravni). Utjecaj drugih geomorfoloških procesa na oblikovanje krša. Hidrološke osobine krša (krški izvori, tekućice u kršu, ponori, voda u podzemlju). Pedološke i vegetacijske osobitosti krša. Čovjek i krš: razvoj i gustoća naseljenosti na području krša; način gradnje na kršu; problemi vodoopskrbe; negativni utjecaji (uništavanje vegetacijskog pokrova i problemi zaštite, posebno voda). Raspored krša, općenito i pojedinih tipova u svijetu i Hrvatskoj.

Razvoj specifičnih i općih kompetencija

Usvajanje temeljnih znanja o kompleksnoj geografskoj problematici krša. Razvoj sposobnosti samostalnog znanstveno-istraživačkog rada o krškim područjima s geografskog aspekta, posebno naglasak na usvajanje metodologije terenskih istraživanja krških prostora.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe ✓	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad ✓	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obeveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓
----------------	-----------------	------------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocijenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocijenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad

Literatura

a) obvezna

- BÖGLI, A. (1980.): Karst Hydrology and Physical Speleology. Springer - Verlag, 1-284 Berlin Heidelberg New York
- FORD, D. & WILLIAMS, P. (1989.): Karst Geomorphology and Hydrology. Chaman & Hall, London i dr.,1-601
- GAMS, I. (1974.): Kras. Slovenska matica, Ljubljana, 1-359.
- GAMS, I. (1992.): Sistemi prilagoditve primorskoga dinarskega krasa na kmetijsko rabo tal. Geografski zbornik XXXI, Ljubljana, 7-106
- JENNINGS, J. N. (1971.): Karst. M. I. T. Press, London, 1-252
- ROGLIĆ, J. (1974.): Krška terminologija naroda Jugoslavije. Knjiga III (Prilog hrvatskoj krškoj terminologiji). Krš Jugoslavije 9/1, Zagreb, 1-72
- PERICA, D., Marjanac, T. i Mrak, I. (1999.-2001.): Vrste grizina i njihov nastanak na području Velebita. Acta Geographica Croatica, vol. 34, Zagreb, 31 – 58

b) dopunska

- BONACCI, O. (1986.): Polja u kršu – utjecaj rada čovjeka na promjenu hidrološkog režima. Acta Carstologica, vol. 14-15, Ljubljana, 229-237
- BONACCI, O. (1987.): Karst Hydrology, With Special Reference to the Dinaric Karst. Springer – Verlag, Berlin, 1-184
- BIONDIĆ, B. (2000.): Karst Groundwater Protection: the Case of the Rijeka Region, Croatia. Acta Carstologica, vol. 29, Ljubljana, 33-46,
- FRITZ, F. (1980.): Hidrogeološke rajonizacije priobalnog krša Hrvatske u svjetlu novijih saznanja. Geološki vjesnik, sv. 31, Zagreb, 327-336
- FÜRST BJELIŠ, B., Lozić, S. i Perica, D. (2000.-2001.): Man and the Environment in the Central Velebit Area – Baške Oštarije and Surroundings. Acta Geographica Croatica, vol. 35, Zagreb, 111-132
- GAMS, I. (1978.): The Polje: the Problem of its Definition. Z Geomorph. 22, 170-181
- GAMS, I., NICOD, J., JULIAN, M., ANTHONY, E. & SAURO, U. (1995.): Environmental Change and Human Impacts on the Mediterranean Karsts of France, Italy and the Dinaric Region. Catena Supplement 25, Cremlingen, 59-98
- GAMS, I. (1997.): Climatic and Lithological Influence on the Cave Depth Development. Acta Carstologica, vol XXVI, Ljubljana, 321-336
- GRAČANIN, Z. (1960.): K pitanju odnosa poljoprivrednih i šumskih tala na degradiranom Kršu. Krš Jugoslavije, knj. 2, str. 99-104, Zagreb
- GUŠIĆ, B. (1969.): Čovjek i voda u krasu. Krš Jugoslavije, knjiga 6, Zagreb, 5-17
- HABIĆ, P. (1987.): Nekatere klimatogene transformacije krasa. Zbornik radova II znanstvenog skupa geomorfologa SFRJ, Gospić-Južni Velebit 1987., Zagreb, 69-78
- GARAŠIĆ, M. (1995.): Speleogeneza u okviru hidrogeologije krša i procesa karstifikacije. Zbornik radova, 1. hrvatski geološki kongres, Opatija, Zagreb, 177-182
- RIĐANOVIĆ, J. (1971.): Rasprostranjenost i geografske značajke voda na dinarskom kršu. Zbornik simpozija o zaštiti prirode u našem kršu, Zagreb, 35 - 44
- RUBIĆ, I. (1936.): Mali oblici na obalnom reljefu istočnog Jadrana. Geografski vestnik br. 12-13, Ljubljana, 3-53
- SAKAČ, K.(1991.): Boksiti krša Dinarida, geološki fenomen i njihovo gospodarsko značenje. Pomorski zbornik, br. 29/1, Rijeka, 493-521
- SRDOČ, D., Horvatinčić, N., Obelić, B., Krajcar, I. i Sliepčević, A. (1985.): Procesi taloženja kalcita u krškim vodama s posebnim osvrtom na Plitvička Jezera. Krš Jugoslavije, knj. 11, Zagreb,101-204,
- TOMIĆ, A. (1984.): Hidrogeološki odnosi na području jezera Vrana na otoku Cresu. Vodoprivreda, 16/90, Beograd, 253-259

NAZIV KOLEGIJA: Odabrana poglavlja iz klimatologije

Ime nositelja kolegija: doc. dr. sc. Dražen Perica

Suradnik u nastavi: mr. sc. Josip Faričić

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 4/8
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:** završen preddiplomski studij geografije
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (1 P + 1 V + 1 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (15 P*3,5 = 52,5; 15 V*2 = 30; 15 S*2 = 30; ukupno: 112,5)

Opis/sadržaj kolegija

Utjecaj vremena i klime na život na Zemlji te na društveno-gospodarske aktivnosti. Klima kao uzrok historijsko-geografskih mijena (seobe naroda i sl.). Suvremeni klimatski trendovi - globalno zatopljenje? Utjecaj ozonskog omotača na život na Zemlji. Klimatske oscilacije El Niño, La Niña i Southern Oscillation. Poplave i suše kao prirodne katastrofe. Klimatski elementi kao obnovljivi izvori energije (vjetar, globalna radijacija).

Klimatska obilježja Hrvatske u funkciji gospodarskog razvitka. Utjecaj Jadranskog mora na glavne vremenske tipove i klimatske prosjeke u Primorskoj Hrvatskoj.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Usvajanje specijaliziranih znanja iz opće klimatologije i regionalne klimatologije s geografskog aspekta. Razvijanje sposobnosti samostalnog istraživanja geografskih aspekata klimatoloških pojava i procesa. Razvijanje sposobnosti samostalne analize i kritičke analize klimatoloških podataka. Izrada klimatoloških prikaza.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe ✓	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad ✓	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓
----------------	-----------------	------------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad ✓

Literatura**a) obvezna**

BLIJ, de, H. J., MULLER, P. O. (1993.): Physical Geography of the Global Environment, New York, John Wiley and Sons, Inc., (2. poglavlje), 53-225.

Filipčić, A. (1992.): Klima Hrvatske, Geografski horizont, 2, Zagreb.

FILIPČIĆ, A. (1998.): Klimatologija u nastavi geografije, Hrvatski zemljopis, Zagreb.

- FILIPČIĆ, A. (1998.): Klimatske promjene, Geografski horizont, br. 1, Zagreb, 7-17.
- FILIPČIĆ, A. (2000.): Klimatska regionalizacija Hrvatske po Köppenu za razdoblje 1961-1990, 2. hrvatski geografski kongres – zbornik radova, Zagreb, 93-98.
- MONEY, D. C. (1992.): Climate and Environmental Systems, Collins Educational, London.
- PENZAR, B., PENZAR, I. i ORLIĆ, M. (2001.): Vrijeme i klima hrvatskog Jadrana, Nakladna kuća "Dr. Feletar", Zagreb.
- ŠEGOTA, T., FILIPČIĆ, A. (1996.): Klimatologija za geografe, Školska knjiga, Zagreb.
- ŠEGOTA, T., FILIPČIĆ, A. (1999.): Još jednom o klasifikaciji klima, Geografski horizont, br. 1-2, Zagreb, 7-20.
- ŠEGOTA, T., FILIPČIĆ, A. (2003.): Köppenova podjela klima i hrvatsko nazivlje, Geoadria, Vol. 8, Br. 1, Zadar, 17-37.

b) dopunska

- GELO, B. (1994.): Opća i prometna meteorologija, ŠK, Zagreb.
- GELO, B. (2000.): Opća i prometna meteorologija, II. dio, ŠK, Zagreb
- MAUNDER, J. W. (1994.): Dictionary of Global Climate Change, UCL Press, London.
- PENZAR, I. i PENZAR, B. (1989.): Agroklimatologija, Školska knjiga, Zagreb.
- PENZAR, B. i suradnici (1996.): Meteorologija za korisnike, ŠK, Zagreb.

c) Internet izvori

- <http://stommel.tamu.edu/~baum/climatology.html>
(popis web stranica o klimatologiji)
- <http://www.physicalgeography.net/fundamentals/chapter7.html>
(on-line udžbenik iz fizičke geografije s opsežnim poglavljem o klimi)

NAZIV KOLEGIJA: Suvremeni geopolitički problemi svijeta**Ime nositelja kolegija: doc. dr. sc. Snježana Mrđen****Suradnik u nastavi: Robert Lončarić, prof.**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 4/8
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (1 P + 2 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (15 P*3,5 = 52,5; 30 S*2 = 60; ukupno: 112,5)

Opis/sadržaj kolegija

Proučavanje konkretnih geopolitičkih problema suvremenog svijeta. Sukob na Bliskom istoku, Perzijski zaljev, Indokina, Indijski potkontinent, lokalni sukobi u Africi, Rusija, Afganistan, Europa (Irska, Španjolska), sukobi u Latinskoj Americi. Politička geografija NATO-a i EU (osnivanje, razvoj, širenje i suvremeni procesi). Elektoralna geografija (primjeri SAD-a i V. Britanije). Poseban osvrt na sukobe na prostoru bivše Jugoslavije; problemi suvremenog geopolitičkog položaja Hrvatske.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Razumijevanje suvremenih geopolitičkih problema u Svijetu. Razvijanje sposobnosti i znanja samostalnog zaključivanja i pisanja stručnih radova.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obaveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej ✓	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓
----------------	-----------------	------------------	--------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej ✓	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad ✓

Literatura**a) obvezna**

Pavić, R. (1974.): Regionalna politička geografija i geopolitika, Sveučilište u Zagrebu, udžbenik.

Huntington, S.P. (1998.): Sukob civilizacija i preustroj svjetskog poretka, Izvori, Zagreb.

Klemenčić, M. (1991.): Političko-geografska i demografska pitanja Hrvatske, Savez geografskih društava Hrvatske; Zagreb.

Kurečić, P. (2001.): Geopolitika i suvremeni geopolitički položaj Hrvatske, Međunarodne studije, 1-4, Zagreb, pp. 115-127.

The Government and Politics of the Middle East and North Africa (David E. Long, Bernard Reich, editors), Fourth edition, Westview Press, pp. 502.

b) dopunska

Pavić, R. (1992.): Geografija izbora, Politička misao, 29/2, Zagreb, pp. 48-52.

Engdahl, F.W. (2004.): Stoljeće rata; angloamerička naftna politika i novi svjetski poredak, AGM, Zagreb.

Encarta 2004.

Atlas po izboru (preporučaju se atlasi iz **Timesove** edicije)

NAZIV KOLEGIJA: Osnove oceanologije

Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Mladen Juračić

Suradnik u nastavi: mr. sc. Maša Surić

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 4/8
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:** Položen ispit iz kolegija Hidrogeografija
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (2 P + 1 V = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (30 P*3,5 = 105; 15 V*2 = 30; ukupno: 135)

Opis sadržaja kolegija

Geologija mora: oceanski bazeni – strukture i evolucija; Dubokomorski sedimenti; Geomorfologija obala i dinamika obalnog mora; Fizika mora: valovi, struje, morske mijene; Cirkulacija svjetskog mora, Promjene morske razine; Osnove kemije mora: kemijski elementi i spojevi – distribucija i uloga, Osnove biologije mora: biocenoze - distribucija i uloga, Povijest istraživanja mora

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Usvajanje osnovnih znanja iz oceanologije; razvijanje vještina samostalnog istraživačkog rada s oceanološkom problematikom

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe ✓	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad ✓	Mentorski rad	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓
----------------	---------------	----------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad ✓
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje	Seminarski rad

Literatura**a) obvezna**

Open University Course Team, Butterworth-Heinemann, Oxford, 1997:

- The Ocean Basins: Their Structure and Evolution
- Seawater: Its Composition, Properties and Behaviour
- Waves, Tides and Shallow Water Processes
- Ocean Circulation
- Ocean Chemistry and Deep Sea Sediments
- Biological Oceanography: An Introduction

b) dopunska

Seibold, E., Berger, W.H.: The Sea Floor, Springer, 1996

Bonačić, D.: Osnove oceanografije, Školska knjiga, Zagreb, 1987.

c) Internet izvori

<http://marine.usgs.gov/>

<http://www.ngdc.noaa.gov/mgg/othermarine/othermarine.html>

NAZIV KOLEGIJA: Tipologija staništa**Ime nositelja kolegija: dr.sc. Snježana Vujčić-Karlo**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 4/8
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (2 P + 1 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):** 4
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (30 P*3,5 = 105; 15 S*2 = 30; ukupno: 135)

Opis/sadržaj kolegija:

Stanište (habitat) je biljna i životinjska zajednica koja je kao bitni živi dio ekosustava povezana s neživim čimbenicima (tlom, podnebljem, količinom i kvalitetom vode, svjetlosti i dr.) na prostorno ograničenom području.

SADRŽAJ KOLEGIJA:

1. pojam stanište i upotreba u suvremenoj zaštiti prirode
2. tipologija staništa
3. istraživanja staništa u Europi
4. kartiranje staništa
5. prirodnoznanstveno vrednovanje staništa
6. upotrebljivost rezultata kartiranja staništa

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

U ovom bi se kolegiju studenti upoznali sa značajom staništa i njihove klasifikacije, te upotrebe istih u suvremenom pristupu zaštiti prirode.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja

PREDAVANJA ✓	VJEŽBE	SEMINAR ✓	PRAKTIKUM
SAMOSTALNO ISTRAŽIVANJE	TERENSKI RAD ✓	MENTORSKI RAD	KONZULTACIJE
RADIONICA	DISKUSIJE ✓	INTERNET	

Obveze studenata

USMENI ISPIT ✓	PISMENI ISPIT	SEMINARSKI RAD ✓	ESEJ	AKTIVNO SUDJELOVANJE U NASTAVI ✓
----------------	---------------	------------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje ocjenjivanja studenata

pismeni ispit	usmeni ispit (A,B,J) ✓	Esej	praktični rad
Projekt	kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje	seminarski rad ✓

Literatura

a) obvezna

DEVILLERS, P., J. DEVILLERS-TECHUREN, 1996: A classification of Palearctic habitats. Nature and environment, No. 78. Council of Europe, Strasbourg.

Jogan, N., M. KALIGARIČ, I. LESKOVAR, A. SELIŠKAR, J. DOBRAVEC, 2004: Habitatni tipi Slovenije HTS 2004, tipologija. Agencija Republike Slovenije za okolje, Ljubljana.

WYATT, B., D. MOSS, s sod., 1991: CORINE biotopes. Environmental Information Centre, Huntingdon.

Commision of the European Communities, Brussels.

b) dopunska

RUŽIČKA (ed.) 1996: Biotopy Slovenska, Priručka k mapovanju a katalog biotpov. Ustav krajinej ekologije Slovenskej akademie vied. Bratislava.

NAZIV KOLEGIJA: Antropološka demogeografija**Ime nositelja kolegija: doc. dr. sc. Snježana Mrden**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 4/8
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (1 P + 2 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (15 P*3,5 = 52,5; 30 S*2 = 60; ukupno: 112,5)

Opis/sadržaj kolegija

Upoznavanje reprodukcijских procesa i evolucija malih grupa stanovništva koristeći koncepte i metode antropologije, demografije, geografije i biologije stanovništva.

U središtu proučavanja su veze između rodbinskih struktura, struktura obitelji, ekonomije i socijalne reprodukcije – uz određene primjere – pomoću kojih će se objasniti različitost demografskih karakteristika stanovništva u određenim geografskim područjima.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Usvajanje komparativnog znanja iz područja socijalne i regionalne geografije, demografije, sociologije.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓
----------------	-----------------	------------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocijenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocijenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad ✓

Literatura**a) obvezna**

BLAY, D., BOETSCH, G. (1999.): L'anthropologie démographique. Puf, Pariz.

BAN, M. (1965.): "Pomažući članovi porodice i definicija aktivnog stanovništva". Stanovništvo, 1.

GOODY, J. (1985.): L'evolution de la famille et du mariage en Europe. Paris, A. Colin.

PULJIZ, V. (1996.): "Korijeni skandinavskog socijalnog solidarizma". Socijalna politika, 1.

ROCA, Z.(1987.): Demografsko-ekološki slom. Zagreb, August Cesarec.

VAN DE WALLE, E. (1996.): "L'age au mariage : tendances recentes", in Changements demographiques en Afrique subsaharienne. Puf, PUF/INED, Paris.

WERTHEIMER BALETIĆ, A. (1999.): Stanovništvo i razvoj. Zagreb, Mate.
SAUVAIN-DUGERDIL, C., BOETSCH, G., SERRANO-SANCHEZ, C. (1996.): "Continuity, collapse or metamorphosis? Demographic anthropology and the study of change within human populations". International Journal of Anthropology, 2/4, str. 3-11.

b) dopunska

BARLOVA, R. (1994.): "Population Growth and Economic Growth: Some More Correlation". Population and development Review, 1.

COUNCIL OF EUROPE, Recent Demographic Developments in Member States of the Council of Europe, Country Rapports 2000, 2005.

JAFFE, K., CHAGON-PUIGNEAU, G. (1995.): "Assortative mating: Sex differences in mate selection for married and unmarried couples". Human Biology, 67, 111-120.

SERDAR, V. (1951.): "Popisi stanovništva u hrvatskim krajevima". Statistička revija, 2.

NAZIV KOLEGIJA: Odabrana poglavlja iz geomorfologije**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Ante Kalogjera**
Suradnik u nastavi: Mr. Sc. Marica Mamut

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 4/8
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:** završen preddiplomski studij geografije
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (1 P + 1 V + 1 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (15 P*3,5 = 52,5; 15 V*2 = 30; 15 S*2 = 30; ukupno: 112,5)

Opis/sadržaj kolegija

Sile koje oblikuju reljef. Globalna tektonika ploča. «Pukotine» u zonama razmicanja tektonskih ploča. Rasjed San Andreas. Vulkani u davna vremena. Danas aktivni vulkani. Seizmizam i reljef. Sunce i gravitacija oblikuju reljef. Vapnenci – bogatstvo spilja i spiljskih ukrasa. Reljef na dodiru mora i kopna. Brzina rijeke i oblikovanje reljefa. Oceani putujućeg pijeska. Reljefni oblici svijeta i Republike Hrvatske kao turističke atrakcije –odabrani primjeri Morfometrijska analiza prostora. Izrada i analiza morfometrijskih karata.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Utvrđivanje i produbljivanje stečenog znanja iz strukturne i egzogene geomorfologije. Osposobljavanje za samostalno istraživanje geomorfoloških procesa i njihovo prepoznavanje na pojedinim reljefnim oblicima. Izrada morfometrijskih karata.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe ✓	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad ✓	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓
----------------	-----------------	------------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocijenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad ✓
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocijenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad ✓

Literatura**a) obvezna**

Bognar A. (1992).: a) Inženjersko geomorfološko kartiranje, Acta geographica Croatica, 27, 173-185, Zagreb.

Lozić, S., (1995): Morfometrijske i morfografske značajke reljefa Republike. Magistarski rad. Geografski odjel, PMF, 110 str.

b) dopunska

Mamut, M., (1999): Geomorfološke značajke reljefa otoka Ugljana i otoka Pašmana i njegovo geokološko vrednovanje, Magistarski rad, Geografski odjel, PMF, Zagreb.

Saletto Janković, M., (1995): Geomorfološke značajke reljefa NP Paklenica i njegovo geokološko vrednovanje. Magistarski rad, Geografski odjel, PMF, Zagreb, 122

NAZIV KOLEGIJA: Kulturalna geografija**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Damir Magaš****Suradnici u nastavi: Anica Čuka, prof., Vera Graovac, prof.**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 4/8
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:** završen preddiplomski studij geografije, povijesti, sociologije
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (1 P + 2 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (15 P*3,5 = 52,5; 30 S*2 = 60; ukupno: 112,5)

Opis/sadržaj kolegija

Proučavanje odnosa kulture i prostora. Proučavanje kultura, načina života, običaja, arhitekture, tradicije, religije i jezika u svijetu. Kultura kao objekt geografskog proučavanja. Začeci kulturne geografije. Tradicionalna kulturna geografija. Humanistička geografija. Berkelyska škola. Nova kulturna geografija. Konceptija kulture i konceptija pejzaža u kulturnoj geografiji. Kulturni pejzaž. Kulturni areali. Kultura i kulturni indikatori. Prostorni aspekti razvijenosti kulturnih djelatnosti. Osnovne regionalne razlike u razvitku kulturnih djelatnosti. Kulturna djelatnost kao centralna funkcija. Faktori prostorne organizacije kulturnih djelatnosti.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznavanje konceptom kulturne geografije. Razvijanje sposobnosti i znanja samostalnog zaključivanja, istraživanja i pisanja stručnih radova na temu kulturne geografije. Uočavanje kulturnih razlika između pojedinih naroda i kulturnih areala. Promicanje tolerancije među različitim kulturama.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obaveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓
----------------	-----------------	------------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad ✓

Literatura

a) obvezna

Šakaja, L. (1999.): Kultura i prostor: prostorna organizacija kulturnih djelatnosti u Hrvatskoj, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, pp. 230.

Šakaja, L. (1998.): Kultura kao objekt geografskog proučavanja, Društvena istraživanja, vol. 7/1998, br. 3(35), p. 461-484.

Cvjetičanin, B. (1991.): Cultural change: global challenge and regional response, Razvoj, vol. 6, br. 2-3, p. 319-330.

Paić, Ž. (1998.): Kultura u sukobu civilizacija?, Erasmus: časopis za kulturu demokracije, br. 25, p. 35-39.

Švob-Đokić, N. (1991.): Culture as a system: identity, development and communication, Razvoj, vol. 6, br. 2-3, p. 299-317.

Tuan, Y. F. (1996.): Space and Place: Humanistic Perspective, Human Geography: An Essential Anthology (Edited by: John Agnew, David N. Livingstone, Alisdair Rogers), p. 444-457

Vresk, M. (1997.): Uvod u geografiju, Školska knjiga, Zagreb, pp. 304.

b) dopunska

Braudel, F. (1990.): Civilizacije kroz povijest, Globus, Zagreb, pp. 494.

NAZIV KOLEGIJA: Suvremeni geografski problemi hrvatskih otoka**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Damir Magaš****Suradnik u nastavi: mr. sc. Josip Faričić**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 4/8
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:** završen preddiplomski studij geografije
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (1 P + 2 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (15 P*3,5 = 52,5; 30 S*2 = 60; ukupno: 112,5)

Opis/sadržaj kolegija

Osnovna fizičko-geografska obilježja hrvatskih otoka. Pregled historijsko-geografskih mijena društveno-gospodarskog vrjednovanja otočnog prostora Hrvatske. Oblikovanje specifičnih otočnih krajolika. Prevladavajući socio-ekonomski procesi (depopulacija, deagrarizacija i dr.). Mogućnosti i ograničenja razvitka hrvatskih otoka. Problemi malih i od kopna udaljenih otoka. Suvremeno prostorno-funkcionalno prestrukturiranje otoka. Regionalizacija hrvatskih otoka. Geografski aspekti planiranja prostornog uređenja hrvatskih otoka.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Usvajanje specijaliziranih znanja o relevantnim geografskim značajkama hrvatskih otoka. Razvijanje sposobnosti samostalne kritičke analize prostornih podataka. Razvijanje sposobnosti samostalnog istraživanja geografske problematike hrvatskih otoka.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad ✓	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓
----------------	-----------------	------------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad ✓

Literatura

a) obvezna

DEFILIPPIS, J. (2001.): *O gospodarskom razvoju hrvatskih otoka*, Sociologija sela, vol. 39, br. 1-4, Zagreb, 83-95.

FRIGANOVIĆ, M. A. (2001.): *O demografskoj problematici hrvatskih otoka na Jadranu*, Sociologija sela, vol. 39, br. 1-4, Zagreb, 37-59.

LAJIĆ, I., NEJAŠMIĆ, I. (1994.): *Metodološke osobitosti demografskog istraživanja hrvatskog otočja*, Društvena istraživanja, vol. 3, br. 4-5 (12-13), Zagreb, 381-396.

MAGAŠ, D. (1997.): *Hrvatski otoci - glavne geografske i geopolitičke značajke*, Radovi Filozofskog fakulteta RPZ, sv. 35, 349-359.
Nacionalni program razvitka otoka, Ministarstvo razvitka i obnove, Zagreb, 1997.
NEJAŠMIĆ, I. (1991.): *Depopulacija istočnojadranskih otoka i izumiranje kao moguća demografska perspektiva*, Migracijske teme, vol. 7, br. 1, Zagreb, 77-99.

b) dopunska

MAGAŠ, D. (1977.): *Vir – prilog geografskim istraživanjima u zadarskoj regiji*, Radovi Centra JAZU u Zadru, sv. 24, Zadar, 5-51.
MAGAŠ, D. (1984.): *Geografski položaj i osnovna prirodno-geografska obilježja otoka Pašmana*, Geografski glasnik, br. 46, Zagreb, 53-71.
MAGAŠ, D. (1981.): *Molat – Prilog geografskim istraživanjima u zadarskoj regiji*, Radovi Zavoda JAZU, br. 27-28, Zadar, 335-420.
MAGAŠ, D., FARIČIĆ, J. (1999.): *Prirodno-geografska obilježja otoka Rave u zadarskom arhipelagu*, Geoadria, br. 4, Zadar, 33-60.
MAGAŠ, D., FARIČIĆ, J., SURIĆ, M. (1999.): *Prirodno-geografska obilježja otoka Premude u zadarskom arhipelagu*, Geoadria, br. 4, Zadar, 61-88.
MAGAŠ, D., FARIČIĆ, J. (2000.): *Geografske osnove razvitka otoka Ugljana*, Geoadria, br. 5, Zadar, 49-92.
MAGAŠ, D., FARIČIĆ, J., SURIĆ, M. (2002.): *Geographical Bases of Evaluating the Coastline of Zadar Islands (Croatia)*, Littoral 2002, 6th International Symposium: The Changing Coast, Volume 3 – Zbornik radova, Porto, 139-143.
MAGAŠ, D., FARIČIĆ, J. (2002.): *Problemi suvremene socio-geografske preobrazbe otoka Oliba*, Geoadria, br. 7/2, Zadar, 35-62.
MAGAŠ, D., FARIČIĆ, J., SURIĆ, M. (2003.): *Prirodno-geografske odrednice razvitka otoka Kaprija, Kakna i pripadajućih otočića*, Geoadria, br. 2/8, Zadar, 45-66
ROGIĆ, I. (1994.): *Hrvatski otoci: sjećanje na pet razvojnih ograničenja*, Društvena istraživanja, vol. 3, br. 4-5 (12-13), Zagreb, 437-447.
STIPERSKI, Z., MALIĆ, A., KOVAČEVIĆ, D. (2001.): *Međuzavisnost dostupnosti, gospodarstva i revitalizacije hrvatskih otoka*, Sociologija sela, vol. 39, br. 1-4, Zagreb, 153-168.
STRAŽIČIĆ, N. (1987.): *Prirodno-geografske značajke kao poticajni i ograničavajući faktori razvoja jadranskih otoka*, Pomorski zbornik, vol. 25, Rijeka, 39-55.
Članci iz tematskog broja časopisa *Društvena istraživanja*, vol. 3, br. 4-5 (12-13) i *Sociologija sela* 1/4 (151/154)/2001.

c) Internet izvori

Napomena: nema specijalizirane web stranice posvećene hrvatskim otocima pa se preporučuje pretraga po različitim internetskim izvorima podataka

NAZIV KOLEGIJA: Metodologija znanstveno-istraživačkog rada u geografiji

Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Damir Magaš; dmagas@unizd.hr

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 5/9
- **Status kolegija:** obavezan
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (1 P + 1 S = 30)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (15 P*3,5 = 52,5; 15 S*2 = 30; ukupno: 82,5)

Opis/sadržaj kolegija**Okvirni sadržaj:**

Primjeri rada na pripremi i izradbi seminarskog i diplomskog (individualnog i zajedničkog) rada. Vrste stručnih i znanstvenih radova. Metode izrade doktorskog rada, stručnog rada (članka), znanstvenog rada (članka), stručnom i znanstvenog elaborata (studije, analize i sl.), stručnog i znanstvenog projekta (individualni, zajednički, domaći, međunarodni i sl.), stručne i znanstvene knjige, poglavlja u knjizi, monografiji itd. Tehnike izrade rada u geografskom znanstveno-istraživačkom pristupu. Sadržaj pojedinih vrsta znanstveno istraživačkih radova. Osposobljavanje studenata za samostalan stručni i znanstveni rad. Uvježbavanje i prakticiranje geografskih metoda pri izradbi zemljopisnog složenog ili posebnog rada. Privikavanje i stjecanje vještina za javni nastup s izlaganjem obrađenog materijala. U načelu teme su različite i iz različitih aspekata fizičke, antropo- i regionalne geografije.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Savladavanje znanja o metodologiji znanstveno-istraživačkog rada u geografiji. Prikupljanje, obrada i predstavljanje gradiva predviđenog za izradu diplomskih radova od strane studenata. Osposobljavanje studenata za rad na pripremi i izradbi svih vrsta radova na primjerima iz problematike teorije geografije. Osposobljavanje za znanstveno-istraživački rad u geografiji za potrebe visokog školstva, prostornog uređenja i planiranja, druge primijenjene potrebe. Program se ostvaruje nakon odslušane glavnine predmeta što omogućuje poznavanje svih bitnih sadržaja, metoda i literature koji su preduvjet izradbe diplomskog rada. Načelno se građa iznosi u prvom dijelu sata, a u drugom se o njoj raspravlja.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓
----------------	-----------------	------------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad ✓

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta: rasprava, anketa, evidencije o nastavi, ocjenjivanje od strane studenata i stručnih tijela

Literatura

a) obvezna

Vresk, M.: *Uvod u geografiju*, USZ, ŠK Zagreb, 1997., str. 16-60.

Roglić, J.: *Globalni aspekt u nastavi geografije*, Zbornik IX kongresa geografa Jugoslavije, Sarajevo, 1974., 53-60.

Vresk, M.: *Paradigme u geografiji*, Geografski glasnik, 53, Zagreb, 1991.

Povelja o geografskom obrazovanju, Geografski horizont, 1, Zagreb, 1994.

Silobrčić, V., *Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo*, Medicinska naklada, Zagreb, 1998.

b) dopunska

Grupa autora: *Geografija Hrvatske I-VI*, ŠK, Zagreb, 1974/75

Brown, E.H., ed., *Geography Yesterday and Tomorrow*, Oxford University Press, 1980.

Hartshorne, R., *The Nature of geography*, *Annals of the AAG*, 29, Vol. 3-4., 1939.

Izabrane opće i regionalne studije i monografije hrvatske geografske literature

c) Internet izvori: razni

NAZIV KOLEGIJA: Diplomski seminar**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Damir Magaš****Suradnik u nastavi: mr. sc. Josip Faričić**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 5/9
- **Status kolegija:** Obavezan
- **Uvjet upisa kolegija:** završen preddiplomski studij geografije
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/2 (2 S = 30)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 2 (30*2 = 60; ukupno: 60)

Opis/sadržaj kolegija

Priprema studenata za opisivanje završnog rada. Metodologija znanstveno-istraživačkog rada i pisanja stručnih i znanstvenih publikacija u geografiji. Struktura znanstvenog rada. Prikupljanje i analiza prostornih podataka. Prosudba kvalitete geografskih podataka. Teorijski modeli i egzaktni pokazatelji kao temelj za oblikovanje teze.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Razvijanje znanja i sposobnosti samostalnog pisanja stručnih i znanstvenih radova iz područja geografije. Razvoj geografskog pristupa istraživanju prostora. Promicanje znanstvene etike.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓
--------------	-----------------	------------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad ✓

Literatura**a) obvezna**

Key Concepts in Geography, uredili S. L. Holloway, S. P. Rice i G. Valentine, Sage Publications, London, 2003.

Key Methods in Geography, uredili N. J. Clifford i G. Valentine, Sage Publications, London, 2003.

KNIEWALD, J. (1993.): *Metodika znanstvenog rada*, Multigraf, Zagreb.

SILOBRČIĆ, V. (1999.): *Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo*, Medicinska naklada, Zagreb.

SIMONIĆ, A. (2001.): *Znanost – Najveća avantura i izazov ljudskog roda*, Vitagraf, Rijeka.

VRESK, M. (1997.): *Uvod u geografiju*, Školska knjiga, Zagreb.

VUJEVIĆ, M. (2000.): *Uvod u znanstveni rad*, Školska knjiga, Zagreb.

b) dopunska

ČAČINOVIĆ-PUKOVSKI, N. (1981.): *Pisanje i mišljenje*, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb.

FLOGEL-MRŠIĆ, M. (1996.): *Znanost i etika*, Filozofska istraživanja, Vol. 16, Br. 2, Zagreb, 423-438.

POINCARÉ, H. (1989.): *Znanost i hipoteza*, Novi svijet, Globus, Zagreb.

SUPEK, I. (1996.): *Znanost i etika*, Bogolsovska smotra, Vol. 66, Br. 4, Zagreb, 681-690.

TRINAJSTIĆ, N. (1998.): *Ogledi o znanosti i znanstvenicima*, Matica hrvatska, Zagreb.
domovinski i inozemni geografski časopisi (*Hrvatski geografski glasnik, Geoadria, Acta Geographica Croatica* i dr.)

c) Internet izvori

<http://www.press.uchicago.edu/Misc/Chicago/cmosfaq/about.html>

NAZIV KOLEGIJA: Odabrana poglavlja iz hidrogeografije**Ime nositelja kolegija: doc. dr. sc. Dražen Perica****Suradnik u nastavi: mr. sc. Marica Mamut**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 5/9
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (1 P + 1 V + 1 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (15 P*3,5 = 52,5; 15 V*2 = 30; 15 S*2 = 30; ukupno: 112,5)

Opis/sadržaj kolegija:

Hidrosfera u svojim oblicima pojavljivanja. Hidrosfera kao interes istraživanja prirodnih i društvenih disciplina. Vodeni svijet podzemlja. Tlak i voda – prirodne atrakcije i gospodarsko značenje. Voda u krutom agregatnom stanju. «Vodeni putovi» na Zemlji – odabrani primjeri iz svijeta i R Hrvatske. Jezera kao prolazne pojave na Zemlji – eutrofikacija – odabrani primjeri.

Unesco-ov program o moru. Živi svijet Antarktike. Oceani u razvojnim tokovima ljudskog društva. Sredozemno more nekada i danas. Svjetski plićaci. Ledene rijeke – odabrani primjeri.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Utvrđivanje i produbljivanje stečenog znanja iz hidrogeografije. Osposobljavanje za samostalno hidrogeografsko istraživanje. Razvijanje spoznaja o važnosti očuvanja okoliša i hidrosfere kao njegovog sastavnog dijela.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe ✓	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad ✓	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓
----------------	-----------------	------------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocijenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocijenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad ✓

Literatura**a) obvezna**

J. Riđanović (2002): Geografija mora, Hrvatski zemljopis naklada dr. Feletar, Zagreb.

NAZIV KOLEGIJA: Geografija religije**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Damir Magaš****Suradnik u nastavi: mr. sc. Josip Faričić**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 5/9
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:** završen preddiplomski studij ili geografije, ili sociologije, ili povijesti, ili arheologije, ili povijesti umjetnosti
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (1 P + 2 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (15 P*3,5 = 52,5; 30 S*2 = 60; ukupno: 112,5)

Opis/sadržaj kolegija

Odnos geografije i religije. Utjecaj geografskih značajki prostora na oblikovanje i preobrazbu religija. Značenje religija na oblikovanje kulturnoga krajolika te na političko-geografske i ekonomsko-geografske procese. Prostorna raspodjela vodećih svjetskih religija. Univerzalne i lokalne religije. Religijski pluralizam i globalizacija. Specifičnosti regija dodira religijsko-civilizacijskih areala. Sveta mjesta i hodočasnici u funkciji prostornih interakcija.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Usvajanje znanja o međuodnosu geografskih značajki prostora i religija. Razvijanje sposobnosti samostalnog promišljanja i znanstvenog izražavanja o svjetskim religijama i njihovom utjecaju na mijene krajolika te na društvene i gospodarske procese.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad ✓	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓
----------------	-----------------	------------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad ✓

Literatura**a) obvezna**

PARK, Ch. C. (1994.): *Sacred Worlds: An Introduction to Geography and Religion*, Routledge New York.

STODDARD, R., MORINIS, A. (1997.): *Sacred Places, Sacred Spaces: The Geography of Pilgrimages*, Louisiana State University, Baton Rouge.

HITCHCOCK, S. T., EPOSITO, J., TUTU, M. (2004.): *Geography of Religion: Where God Lives, Where Pilgrims Walk*, National Geographic, Washington.

b) dopunska

Atlas of Religion, Oxford University Press, Oxford, 2004.

BRAUDEL, F. (1990.): *Civilizacije kroz povijest*, Globus, Zagreb.

Religije svijeta, Kršćanska sadašnjost, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb, 1987.

STAGUHN, G. (2004.): *Kratka povijest svjetskih religija*, Mozaik knjiga, Zagreb.

c) Internet izvori

<http://www.adherents.com/>

(velika internetska baza s opsežnim objašnjenima i statističkim pokazateljima o svim

svjetskim religijama)

<http://www.mnsu.edu/emuseum/cultural/religion/>

(interentska baza o vodećim svjetskim religijama)

NAZIV KOLEGIJA: EKONOMSKE INTEGRACIJE U SVIJETU**Ime nositelja kolegija: doc. dr. sc. Nikola Glamuzina**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 5/9
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:** položeni svi predmeti Ekonomske geografije
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (2 P + 1 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (30 P*3,5 = 105; 15 S*2 = 30; ukupno: 135)

Opis/sadržaj kolegija

Tematika je bazirana na procesu ekonomskih integracija koji je aktualan u cijelom svijetu. Osim općenitog pojma ekonomskih integracija, te njegove vremenske i pravne dimenzije, posebno se daje težište na geografsku dimenziju i europski kontinent. Pri tom se također pojašnjavaju problemi integracije Hrvatske u Europsku Uniju.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Upoznavanje studenata s procesom ekonomskih integracija u svijetu, a posebno s geografskom, kao i vremenskom dimenzijom. Također je stavljen naglasak na razvijanje kritičkog razmišljanja o dobrim i lošim stranama tog procesa, kao i razvijanje konstruktivnog razmišljanja o rješavanju pojedinih problema koji se pojavljuju vezano uz taj proces.

Načini izvođenja nastave i usvajanja znanja

PREDAVANJA ✓	VJEŽBE	SEMINAR ✓	PRAKTIKUM
SAMOSTALNO ISTRAŽIVANJE ✓	TERENSKI RAD	MENTORSKI RAD	KONZULTACIJE ✓
RADIONICE	DISKUSIJA ✓	INTERNET ✓	

Obveza studenata

USMENI ISPIT ✓	PISMENI ISPIT ✓	SEMINARSKI RAD ✓	ESEJ	AKTIVNO SUDJELOVANJE U NASTAVI ✓
----------------	-----------------	------------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	esej	praktični rad
projekt	kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	istraživanje ✓	seminarski rad ✓

Literatura**a) obvezna**

Mileta, V. (1997.), Leksikon Europske unije, Politička kultura, Zagreb

Ostergren, R. C. – Rice, J. G. (2004.), The Europeans: a geography of people, culture and environment, Guilford press, London

Rowat, M. – Lubrano, M. – Porrata, R. (1997.), Competition policy and MERCOSUR, The World Bank, Washington

Šimić, D. (2002.), EU danas i sutra, Hrvatski zemljopis, Zagreb

b) dopunska

Razni znanstveni radovi koji govore o geografskim i drugim aspektima ekonomskih integracija u svijetu.

c) internet izvori

www.mercosur.org.uy/

europa.eu.int/

www.nafta-sec-alena.org/

NAZIV KOLEGIJA: Zoogeografija

IME NOSITELJA KOLEGIJA: dr.sc. Gordan Lukač

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 5/9
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (2 P + 1 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):** 7
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (30 P*3,5 = 105; 15 S*2 = 30; ukupno: 135)

Opis/sadržaj kolegija

Osnove zoogeografije i najznačajnije regije na Zemlji. Tipični predstavnici životinjskih vrsta po regijama. Povijest razvoja zoogeografije i izumrle vrste. Počeci zoogeografije u Hrvatskoj. Značajni tipovi staništa i zoogeografske karakteristike Hrvatske. Invazije i širenje vrsta u Europi i u Hrvatskoj. Žarišne točke i područja invazija u zapadnom palearktiku. Nestanak i izumiranje pojedinih životinjskih vrsta. Ugrožene životinjske vrste te utjecaj čovjeka na njihovu rasprostranjenost. Tipovi rasprostranjenosti i načini naseljavanja pojedinih područja, najznačajnije endemske vrste krških ekosustava Hrvatske. Zoogeografija otoka i otočna rasprostranjenost pojedinih životinjskih vrsta na primjerima otočja Galapagos, Havaji, Novi Zeland, Tasmanija i Madagaskar, kao i žarišne točke endemizma na Zemlji. Zoogeografske karakteristike jadranskih otoka i tipični predstavnici životinjskih vrsta. Endemizam u Hrvatskoj i njen doprinos u obogaćivanju europske faune.

Načini izvođenja nastave i usvajanje znanja

PREDAVANJA ✓	VJEŽBE	SEMINAR ✓	PRAKTIKUM
SAMOSTALNO ISTRAŽIVANJA	TERENSKI RAD ✓	MENTORSKI RAD	KONZULTACIJE
RADIONICE	DISKUSIJA ✓	INTERNET	

Obveze studenata

USMENI ISPIT ✓	PISMENI ISPIT ✓	SEMINARSKI RAD ✓	ESEJ	AKTIVNO SUDJELOVANJE U NASTAVI ✓
----------------	-----------------	------------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

pismeni ispit ✓	usmeni ispit (A,B,J) ✓	esej	praktični rad
projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti	istraživanje	seminarski rad ✓

Literatura

a) obvezna:

DARLINGTON, P.J., 1980: *Zoogeography*. The Geographical distribution of Animal. Hardcover, Krieger, Pub Co.

b) dopunska :

Životinje, Velika ilustrirana enciklopedija. Mozaik knjiga. Zagreb
HUBBS, C.L.1974: Zoogeography. Hardcover, Ayer Go Pub.

c) Internet izvori:

google pretraga, za pojedine skupine, životinja i tipove rasprostranjenosti

NAZIV KOLEGIJA: Hrvatsko iseljeništvo

Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Željka Šiljković
Suradnik u nastavi: Anica Čuka, prof.

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 5/9
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:** Završen trogodišnji studij geografije
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (1 P + 2 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (15 P*3,5 = 52,5; 30 S*2 = 60; ukupno: 112,5)

Opis/sadržaj kolegija:

Kolegij se bavi proučavanjem hrvatskog iseljeništva s geografskog stajališta, tj. daje povijesni pregled iseljavanja iz prostora Hrvatske, analizira osnovne razloge i posljedice emigracije u prostorima u kojima je ona bila najintenzivija, proučava brojnost i geografski razmještaj iseljenog stanovništva te analizira pull faktore koji su na njega utjecali.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Upoznavanje s problemom emigracije iz prostora Hrvatske te povezivanje povijesnih događaja i procesa koji su do nje doveli. Razvoj samostalnog istraživačkog rada koji omogućuje razumijevanje geografskog razmještaja hrvatskih iseljenika.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi
----------------	---------------	------------------	------	--------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocijenjivanje studenata

Pismeni ispit	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocijenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad ✓

Literatura:

ANTIĆ, Lj. (2002.): *Hrvati i Amerika*, 2. izdanje, Hrvatska sveučilišna naklada i Matica iseljenika, Čakovec.

BORIĆ, G. (2003.): *Dijaspora i domovina*, Hrvatska revija, br. 3, Zagreb, 4-8.

HOLJEVAC, V. (1968.): *Hrvati izvan domovine*, 2. izdanje, Matica hrvatska, Zagreb.

IVOŠ, E. (1992.): *Hrvatsko iseljeništvo: njegove osnovne značajke od ranih početaka do danas*, Zadarska smotra 41, Zadar, 191-199.

LAJIĆ, I. (1986.): *Migracije i deopopulacija dalmatinskih otoka: kratak demografski prikaz*, Migracijske teme, 1, Zagreb, 61-70.

- LAJIĆ, I. (1989.): *Utjecaj društveno-ekonomskih i demografskih promjena na iseljavanje s dalmatinskih otoka u 19. i prvoj polovini 20. stoljeća*, Migracijske teme, 4, Zagreb, 307-324.
- LAJIĆ, I. (1986.): *Migracije i deopopulacija dalmatinskih otoka: kratak demografski prikaz*, Migracijske teme, vol. 1, 61-70
- LAJIĆ, I. (1995.): *Utjecaj novijeg iseljavanja na demografski razvitak jadranskih otoka*, Migracijske teme, 11, 1, Zagreb, 165-177.
- LAUŠIĆ, A. (2001.): *Republika Hrvatska i njezina dijaspora*, Hrvatski iseljenički zbornik, Zagreb, 11-17.
- LAUŠIĆ, A., ANIĆ, J. (2000.): *Južna Afrika i Hrvati*, Institut za migracije i narodnosti, Zagreb.
- MILARDOVIĆ, A. (1992.): *Hrvatske kulturne zajednice u Europi i njihova uloga u čuvanju hrvatskoga kulturnog i nacionalnog identiteta*, Migracijske teme 8 (1992), 2: 167-181.
- NEJAŠMIĆ, I. (1991.): *Depopulacija u Hrvatskoj, korijeni, stanje, izgledi*, Globus: Institut za migracije i narodnosti Sveučilišta, Zagreb.
- NEJAŠMIĆ, I. (1991.): *Emigration from Croatia – a Quantitative Approach to a Century Long Process*, Geopolitical and Demographical Issues of Croatia, Geographical Papers, 8/1991., 61-82.
- TKALČEVIĆ, M. (1999.): *Povijest Hrvata u Australiji*, Hrvatski svjetski kongres u Australiji, Melbourne.

NAZIV KOLEGIJA: Geomatematika**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Miljenko Lapaine**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 5/9
- **Status kolegija:** izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (1 P + 2 V = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (15 P*3,5 = 52,5; 30 V*2 = 60; ukupno: 112,5)

Opis/sadržaj kolegija

Matematička logika. Osnovni pojmovi. Algebra izjava. Algebra logike. Logika predikata. Metode logike. Vjerojatnost. Formule zbroja, produkta i suprotne vjerojatnosti. Vjerojatnost na konačnom skupu. Geometrijska vjerojatnost. Uvjetna vjerojatnost. Nezavisnost. Formula potpune vjerojatnosti. Bayesova formula. Ponavljanje pokusa. Zakon velikih brojeva. Statistika. Slučajna varijabla. Zakoni razdiobe. Planiranje statističkog istraživanja. Prkupljanje i statistička obrada podataka. Raspodjela podataka u razrede – tematska kartografija. Frekvencija i relativna frekvencija. Aritmetička sredina i druge sredine. Standardna devijacija. Pregled statističke dokumentacije. Statistički podaci na internetu. Statistički softver. Statistička analiza geoprostornih podataka. Geostatistika. Variogram. Krigiranje. regularizacija prostorne varijable. Primjena na digitalni model reljefa. Analiza trenda. Metoda klizne sredine. Aproksimacija polinomima, trigonometrijskim funkcijama i splajnovima. Korelacija. Analiza regresije. Linearna regresija.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe ✓	Seminar	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓
----------------	-----------------	----------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocjenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocjenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad

Literatura**a) obvezna**

- CRESSIE, N. (1991): *Statistics for Spatial Data*, J. Wiley & Sons, New York.
- LAPAINÉ, M. (urednik, 2001): *Elementi kvalitete prostornih podataka*, urednici izvornika S. C. Guptill i J. L. Morrison; preveli D. Tutić i M. Lapaine; Državna geodetska uprava RH, Zagreb
- PAUŠE, Ž. (1985): *Vjerojatnost, Informacija, Stohastički procesi*, Školska knjiga, Zagreb
- PAVLIC, I. (1985): *Statistička teorija i primjena*, Tehnička knjiga, Zagreb
- SERDAR, V. (1972): *Udžbenik statistike*, Školska knjiga, Zagreb

VRANIĆ, V. (1971): *Vjerojatnost i statistika*, Tehnička knjiga, Zagreb

b) dopunska

LAPAINÉ, M. (2000): *Teorija aproksimacija*, Sveučilište u Zagrebu, Geodetski fakultet, Zagreb.

RODIONOV, D. A., KOGAN, R. I., GOLUBJEVA, V. A. (1987): *Spravočnik po matematičeskim metodam v geologii*, Nedra, Moskva.

c) internetski izvori

Tečajevi statistike i programskog sustava SAS

<http://www.srce.hr/stat-sas/tecajevi.html>

NAZIV KOLEGIJA: Geografija obitelji**Ime nositelja kolegija: doc. dr. sc. Snježana Mrden**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 5/9
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (1 P + 2 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (15 P*3,5 = 52,5; 30 S*2 = 60; ukupno: 112,5)

Opis/sadržaj kolegija:

Upoznavanje obiteljskih struktura u svijetu s posebnim naglaskom na Europu; tipologija, bilateralnost i vertikalnost, matrilinearni/patrilinearni sistemi.

Obiteljske strukture i pismenost – primjeri iz Europe, Rusije, zemalja Trećeg svijeta; socijalne posljedice (ne)pismenosti.

Univerzalizam i diferencijalizam obiteljskih struktura – segregacija, asimilacija, integracija imigrantskog stanovništva?

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Usvajanje znanja o geografskoj kulturnoj različitosti i o problemima suvremene dezintegracije obitelji.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓
----------------	-----------------	------------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocijenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocijenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje ✓	Seminarski rad ✓

Literatura:**a) obavezna**

DYSON, T. and MOORE, M. (1983): „On Kinship Structure, Female Autonomy and Demographic Behaviour in India“, *Population and Development Review*, 1, str. 35-60.

LEVI-STRAUSS, C. (2001.): *Divlja misao*, Golden marketing, Zagreb.

GOODY, J. (1999.): *L'Orient en Occident*, Éd. Seuil, Paris.

GOODY, J. (2001.): *La famille en Europe*, coll. Faire l'Europe, Ed. Seuil, Paris.

TODD, E. (1994.): *Le destin des immigrants, Assimilation et ségrégation dans les démocraties occidentales*, Editions du Seuil, Paris.

TODD, E. (1984.): *L'enfance du monde, Structures familiales et développement*, Éditions du Seuil, Paris.

WALL, R. et coll. (1983): *Family Forms in Historic Europe*, Cambridge University Press.

b) dopunska

CHOI, J.S. (1970): „Comparative Study on the Traditional Families in Korea, Japan and China“, u Hill R. et König R., *Families in East and West*, Paris-La Haye, Mouton, str. 202-210

BAKER, H.D.R. (1979): *Chinese Family and Kinship*, Macmillan, London.

BROWN, D.E. (1976): *Principles of Social Structure: Southeast Asia*, London, Duckworth.

NAZIV KOLEGIJA: Medicinska geografija**Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Nadan M. Petri, dr. med.**

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 5/9
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:**
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (2 P + 1 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (30 P*3,5 = 105; 15 S*2 = 30; ukupno: 135)

Opis/sadržaj kolegija:

Cilj kolegija je upoznati studente završne godine studija geografije s temeljima medicinske geografije kao integralnog dijela geografije.

Kroz sadržaj kolegija raspravljaju se teme od interesa za poznavanje i razumijevanje problema koji su u svojoj biti geografski, ali po sadržaju medicinski, navlastito utjecaj morskog, podmorskog, krškog, obalnog, otočnog, šumskog, riječnog i planinskog okoliša na zdravlje ljudi.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Usvajanje znanja i vještina važnih za razumijevanje utjecaja geografskih prilika na najšire aspekte i probleme zdravlja ljudi, njihov rad i sigurnost te mjere prevencije i intervencije u očuvanju zdravlja, čime se budućim geografima omogućuju širi pogled na njihove temeljne znanstvene i stručne sadržaje.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje	Terenski rad	Mentorski rad ✓	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓
--------------	-----------------	------------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocijenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit	Esej	Praktični rad ✓
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocijenjivanje aktivnosti ✓	Istraživanje	Seminarski rad ✓

Literatura:**a) obavezna****b) dopunska**

Valić, F. et al.: Zdravstvena ekologija, Medicinska naklada, Zagreb, 2001.

NAZIV KOLEGIJA: Geografija Sredozemlja

Ime nositelja kolegija: prof. dr. sc. Željka Šiljković
Suradnik u nastavi: Anica Čuka, prof.

- **Odjel:** geografija
- **Godina/semestar:** 5/9
- **Status kolegija:** Izborni
- **Uvjet upisa kolegija:** Završen trogodišnji studij geografije
- **Broj tjedana po semestru/broj sati tjedno:** 15/3 (1 P + 2 S = 45)
- **(Ukupno dana terenske nastave):**
- **ECTS bodovi (koeficijent opterećenja studenta):** 4 (15 P*3,5 = 52,5; 30 S*2 = 60; ukupno: 112,5)

Opis/sadržaj kolegija:

Kolegij se bavi proučavanjem osnovnih historijsko-geografskih obilježja Sredozemlja. Obrađuje historijski razvoj i geostratešku važnost ovoga prostora, a potom analizira osnovna prirodno-geografska te socio-geografska obilježja Sredozemnog mora i država koje spadaju u regiju Sredozemlja.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija:

Usvajanje znanja vezanih uz historijske, geografske i kulturološke specifičnosti Sredozemlja. Razvijanje vještina samostalnog istraživačkog rada i razumijevanje procesa koji su utjecali na razvoj ovog prostora.

Način izvođenja nastave i usvajanja znanja

Predavanja ✓	Vježbe	Seminar ✓	Praktikum
Samostalno istraživanje ✓	Terenski rad	Mentorski rad	Konzultacije ✓
Radionice	Diskusija ✓	Internet ✓	

Obveze studenata

Usmeni ispit ✓	Pismeni ispit ✓	Seminarski rad ✓	Esej	Aktivno sudjelovanje u nastavi ✓
----------------	-----------------	------------------	------	----------------------------------

Praćenje nastave i praćenje i ocijenjivanje studenata

Pismeni ispit ✓	Usmeni ispit ✓	Esej	Praktični rad
Projekt	Kontinuirana provjera znanja ili ocijenjivanje aktivnosti	Istraživanje	Seminarski rad ✓

Literatura:

Russell King et al. *Geography, Environment and Development in the Mediterranean*, Sussex Academic Press, 2001.

Blondel, J., Aronson, J. *Biology and wildlife of the Mediterranean Region*, Oxford University Press, 1999.

The Mediterranean space and its borders: Geography, politics, economics and environment, AFES-Press, 2001.

Kayser, B., Scerri, L., J., *The Mediterranean: Geography of the Fracture (Encyclopedia of the Mediterranean)*, Midsea Books Ltd, 1998